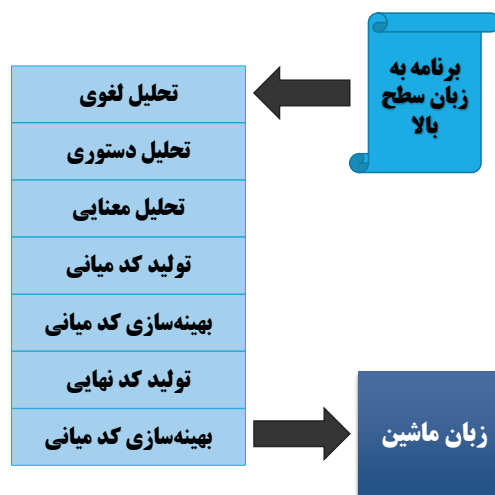

تحلیل لغوی

فصل یک: تحلیل لغوی
اصول طراحی کامپایلرها
دکتر امیر جلالی

Compiler

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

مراجع این فصل

■ کتاب ازدها

■ فصل سوم

■ ۱-۳ الی ۷-۳

■ این فصل از کتاب جزییات زیادی در ارتباط با کد کامپایلر به زبان C دارد، که نیازی به مطالعه آنها نیست.

■ مباحث مربوط به زبان‌های منظم را از منابع درس نظریه نیز می‌توانید مطالعه کنید.

■ نظریه زبان‌ها و ماشین‌ها (پیتر لینز)، فصل اول: زبانهای منظم

فهرست

هدف تحلیل لغوی چیست؟ (تعاریف و مفاهیم)

روش توصیف تحلیل‌گر لغوی (زبان توصیف و مدل‌سازی)

الگوریتم‌های پیاده‌سازی

مدیریت خطا در تحلیل لغوی

ابزارهای خودکار پیاده‌سازی

تحلیل لغوی

اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

پاییز 95

متن برنامه

متن ورودی برنامه از دید ما

```
if (i == j)
    Z = 0;
else
    Z = 1;
```

متن ورودی برنامه از دید کامپیوتر (دنباله‌ای از کاراکترها)

```
\tif (i == j)\n\t\tz = 0;\n\t\telse\n\t\t\tz = 1;
```

اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

پاییز 95

تحلیل گر لغوی

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w	h	i	l	e		(	1	3	7		<		i	)	\n	\t	+	+	i	;
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	--	---	--	---	---	----	----	---	---	---	---

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e (1 3 7 < i) \n\t++i ;

T_While

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e (1 3 7 < i) \n\t++i ;

T_While

این دنباله‌ی کاراکترها از متن ورودی، **لغت** نامیده می‌شوند.

این **توکن** نامیده می‌شود. می‌توانیم آن را نوع لغت خوانده شده بنامیم.

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e (1 3 7 < i) \n\t++i ;

T_While

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e (1 3 7 < i) \n\t++i ;

T_While

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e (1 3 7 < i) \n\t++i ;

T_While

بعضی از توکن‌ها دور ریخته می‌شوند، چرا که در بخش‌های بعدی کامپایلر استفاده‌ای ندارد. مانند فاصله و خط جدید (new line).

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e (1 3 7 < i) \n\t++i ;

T_While

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

```
T_While
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

```
T_While
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e { 1 3 7 < i) \n\t++i ;

T_While {

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e { 1 3 7 < i) \n\t++i ;

T_While {

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

```
T_While {
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

```
T_While {
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

```
T_While {
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

```
w h i l e ( 1 3 7 < i ) \n\t++i ;
```

```
T_While {
```

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e (1 3 7 < i) \n\t++i ;

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

Scanning a Source File

w h i l e (1 3 7 < i) \n\t++i ;

بعضی توکن‌ها **خصیصه** دارند. خصیصه اطلاعات بیشتری است که در مورد توکن مورد نیاز است. در اینجا خصیصه این توکن، عدد صحیح خوانده شده است.

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

توکن، لغت و الگو

- ▶ **توکن:** کوچکترین واحد معنادار در کامپایلر
- ▶ مجموعه‌ای از لغات را مشخص می‌کند.
- ▶ هر توکن شامل نوع لغت و خصیصه در صورت نیاز است.
- ▶ خصیصه اطلاعات بیشتری در مورد توکن در اختیار می‌دهد
- ▶ مثال: مقدار عدد در اعداد، اشاره‌گر به جدول نمادها در شناسه
- ▶ معمولاً وقتی توکن فقط یک لغت را شامل می‌شود، خصیصه لازم نیست.
- ▶ مانند توکن‌های کلمات کلیدی (While)
- ▶ **لغت:** دنباله‌ای از کاراکترها که یک توکن را تشکیل می‌دهد.
- ▶ **الگو:** توصیف لغاتی که عضو هر توکن هستند.

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

نمونه‌های از توکن‌ها

نمونه لغت	الگو	توکن
If	I + f	If
Else	E + l + s + e	Else
== >	<, >, ==, <=, !=	Comparison
120, 35	رشته‌هایی که فقط با ۰ تا ۹ ساخته شده باشند	Number
"asasa" "a b"	هر عبارتی بین دو «»	Literal

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

توکن‌های متداول در زبان‌ها

- کلمات کلیدی: یک توکن به ازای هر کلمه کلیدی
- عملگرها: یک توکن به ازای هر عملگر یا مجموعه عملگرهای مشابه
- مانند عملگرهای مقایسه‌ای Comparison
- ثابت‌ها: یک یا چند توکن به ازای ثابت‌های رشته‌ای، عددی، ...
- جداکننده‌ها: یک توکن به ازای هر جداکننده
- مانند (،)، ::، ;

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

برخی چالش‌ها

اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

پاییز 95

مشکلات تحلیل گر لغوی (۱)

► در برخی زبان‌ها کلمات کلیدی رزرو شده نیستند.

► مانند PL/1

مشکلات تحلیل گر لغوی (۱)

► در برخی زبان‌ها کلمات کلیدی رزرو شده نیستند.

► مانند PL/1

IF THEN THEN THEN = ELSE; ELSE ELSE = IF

مشکلات تحلیل گر لغوی (۱)

- در برخی زبان‌ها کلمات کلیدی رزرو شده نیستند.
- مانند PL/1: کلمات کلیدی می‌توانند به عنوان شناسه نیز استفاده شوند.

IF THEN THEN THEN = ELSE; ELSE ELSE = IF

مشکلات تحلیل گر لغوی (۲)

- در برخی از زبان‌ها، فاصله‌های خالی نادیده گرفته می‌شوند.
- مانند FORTRAN, Algol68
- VAR1 دقیقاً معادل است با VA R 1

مشکلات تحلیل گر لغوی (۲)

► در برخی از زبان‌ها، فاصله‌های خالی نادیده گرفته می‌شوند.

► مانند FORTRAN, Algol68

► VAR1 دقیقاً معادل است با VA R 1

```
DO 5 I = 1,25
```

```
DO 5 I = 1.25
```

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

مشکلات تحلیل گر لغوی (۲)

► در برخی از زبان‌ها، فاصله‌های خالی نادیده گرفته می‌شوند.

► مانند FORTRAN, Algol68

► VAR1 دقیقاً معادل است با VA R 1

```
DO 5 I = 1,25
```

```
DO5I = 1.25
```

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

برخی دیگر از مشکلات!

I am having some difficulty compiling a C++ program that I've written.

This program is very simple and, to the best of my knowledge, conforms to all the rules set forth in the C++ Standard. [...]

The program is as follows:

Source:
<http://stackoverflow.com/questions/5508110/why-is-this-program-erroneously-rejected-by-three-c-compilers>

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

برخی دیگر از مشکلات!

I am having some difficulty compiling a C++ program that I've written.

This program is very simple and, to the best of my knowledge, conforms to all the rules set forth in the C++ Standard. [...]

The program is as follows:

```
#include <iostream>

int main(int argc, char** argv)
{
    std::cout << "Hello World!" << std::endl;
    return 0;
}
```

Source:
<http://stackoverflow.com/questions/5508110/why-is-this-program-erroneously-rejected-by-three-c-compilers>

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

برخی دیگر از مشکلات!

I am having some difficulty compiling a C++ program that I've written.

This program is very simple and, to the best of my knowledge, conforms to all the rules set forth in the C++ Standard. [...]

The program is as follows:

```
#include <iostream>

int main(int argc, char** argv)
{
    std::cout << "Hello World!" << std::endl;
    return 0;
}
```

```
> g++ helloworld.png
helloworld.png: file not recognized: File format not recognized
collect2: ld returned 1 exit status
```

Source:
<http://stackoverflow.com/questions/5508110/why-is-this-program-erroneously-rejected-by-three-c-compilers>

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

...

C:\dev>g++ helloworld.png

جمع بندی

- پویشگر: متن برنامه را از چپ به راست بخواند:
- متن ورودی را به لغات بخش کند (lexeme)
- توکن مربوط به هر لغت را تشخیص دهد.
- گاهی لازم است لغات پیش رو مکان نما را هم بخواند.
- Lookahead
- برای حل مشکلاتی مانند زبان‌های فرترن و PL/1

مراحل انجام تحلیل گر لغوی

- الگو توکن‌ها را توصیف کنیم؟
- روش توصیف: عبارتهای منظم
- کاراکترهای خوانده شده را با الگوها تطبیق دهیم؟
- مکانیزم پیاده‌سازی شناسایی الگوها: ماشین حالت

دانشیار - دکتر کورنل شوارتز (Cornell University)

عبارت‌های منظم

اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

پاییز 95

عبارات منظم

■ عبارات منظم: هر عبارتی که بتوانیم با ترکیب حروف الفبا و عملگرهای زیر بسازیم (به ترتیب اولویت)

■ * : بستار ستاره

■ رشته‌هایی که با صفر بار تکرار یا بیشتر می‌توان ساخت

■ . : الحاق

■ به هم چسباندن دو رشته

■ | : عملگر یا

■ انتخاب یکبار دو رشته

مثال

$a.(b | C)$

➡ رشته‌های ab یا ac

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

مثال

$a.(a | b | c)^*$

➡ تمام رشته‌هایی با a شروع می‌شوند.

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

مثال

$$(0|1)^*00(0|1)^*$$

- فرض کنید، حروف الفبا 0 و 1 باشند،
- عبارت منظم تمام رشته‌هایی که حتما دارای زیررشته 00 هستند؟

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

تعریف رسمی عبارت‌های منظم

- پایه:
- $L(\varepsilon) = \{\varepsilon\}$ یک عبارت منظم است.
- $L(a) = \{a\}$ (یکی از حروف الفبا) یک عبارت منظم است.
- استقرا: اگر R_1 و R_2 دو عبارت منظم باشند، آنگاه:
  - $L(R_1^*) = L(R_1)^*$ یک عبارت منظم است.
  - $L(R_1.R_2) = L(R_1).L(R_2)$ یک عبارت منظم است.
  - $L(R_1|R_2) = L(R_1) \cup L(R_2)$ یک عبارت منظم است.

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

➤ فرض کنید الفبا فقط 0 و 1 باشد.

➤ عبارت منظم اعداد چهار رقمی؟

$(0|1)(0|1)(0|1)(0|1)$

➤ می توان به صورت زیر خلاصه نوشت:

$(0|1)^4$

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

➤ فرض کنید الفبا فقط 0 و 1 باشد.

➤ عبارت منظم رشته هایی که حداکثر یک صفر دارند؟

$1^*(0|\epsilon)1^*$

➤ می توان به صورت زیر خلاصه نوشت:

$1^*0?1^*$

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

► فرض کنید الفبا فقط a, b, c, d باشد.

► عبارت منظم رشته‌هایی که با a شروع و تمام می‌شوند؟

$$a(a|b|c|d)^*a$$

► می‌توان به صورت زیر خلاصه نوشت:

$$a[a - d]^*a$$

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

► عبارت منظم برای ای میل‌های معتبر (فقط با حروف و نقطه)؟

$$[a - z][a - z]^*(\cdot' [a - z][a - z]^*)^* @ [a - z][a - z]^*\cdot' [a$$

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

عبارت منظم اعداد صحیح زوج؟ ➡

$(+|-)[0-9]^*[02468]$

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

نمونه‌های از توکن‌ها

نمونه لغت	الگو	توکن
If	If	If
Else	Else	Else
== ==>	(< > <= => == !=)	Comparison
120, 35	[0-9]^+	Number
"asasa" "a b"	"Σ * "	Literal

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

سوال؟

عبارت منظم برای select در SQL؟

پاییز 95 اصول طراحی کامپیایر، امیر جلالی بیدگلی

سوال؟

عبارت منظم برای comment های به شکل زیر؟

/* ..... */

پاییز 95 اصول طراحی کامپیایر، امیر جلالی بیدگلی

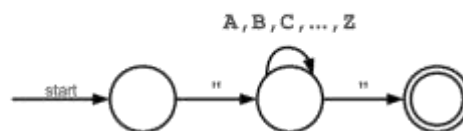
روش پیاده‌سازی

ماشین حالت

اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

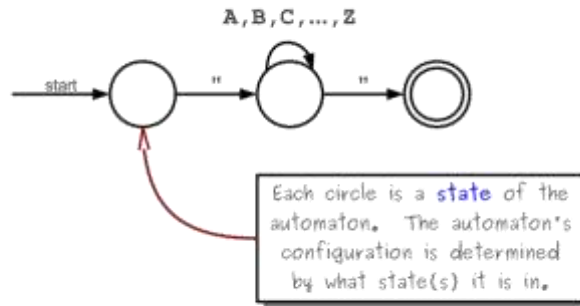
پاییز 95

A Simple Automaton

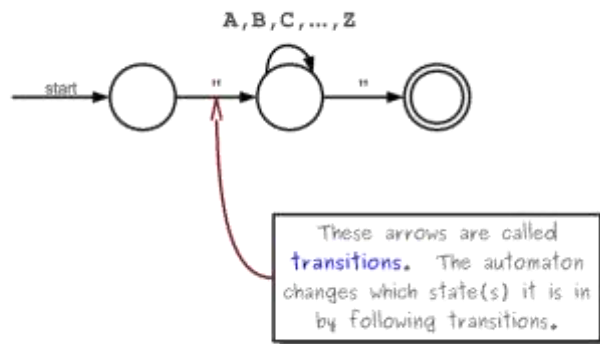
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

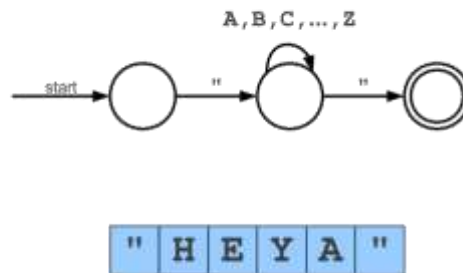
A Simple Automaton

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

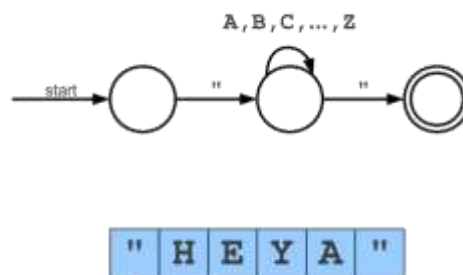

A Simple Automaton

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

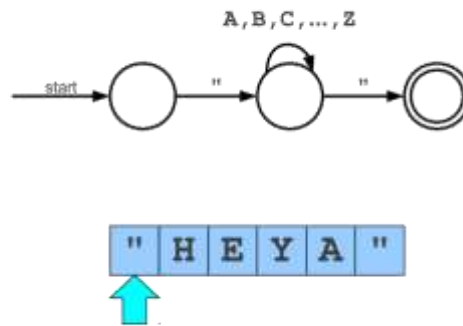
A Simple Automaton

The automaton takes a string as input and decides whether to accept or reject the string.

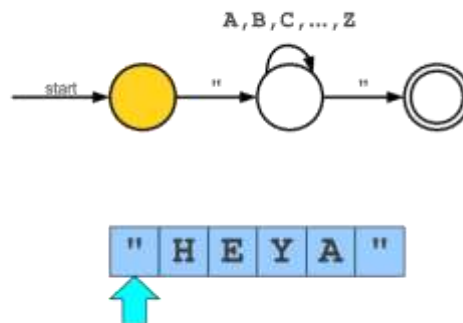
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

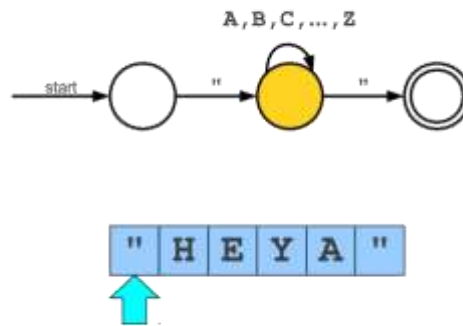
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

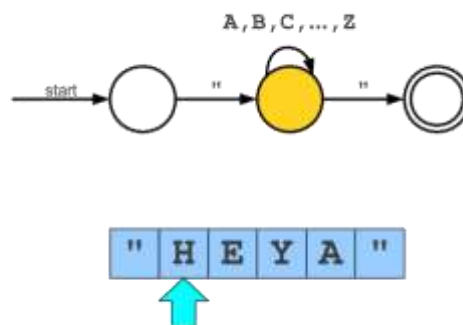
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

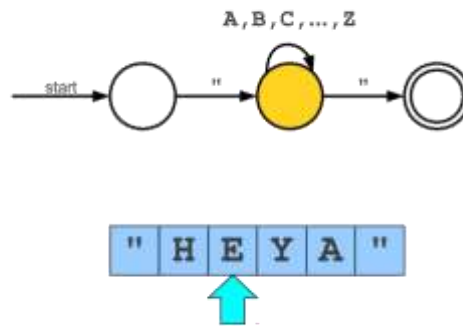
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

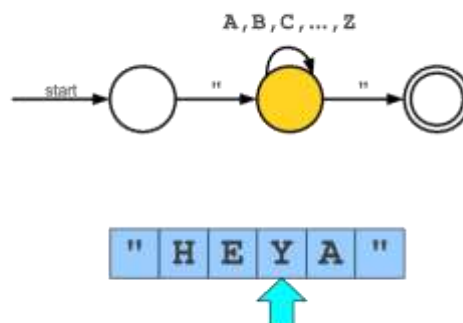
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

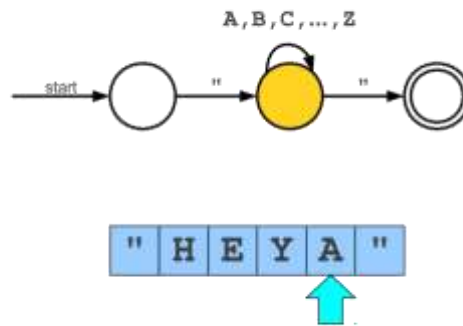
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

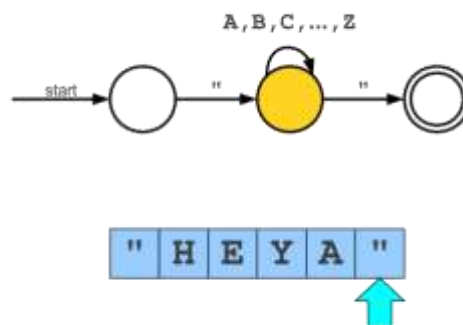
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

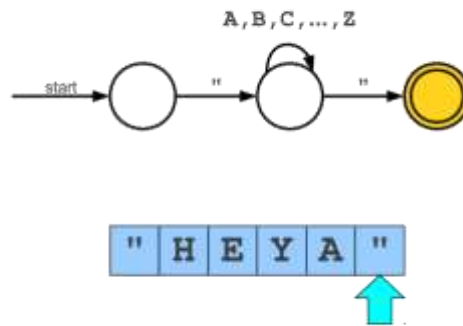
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

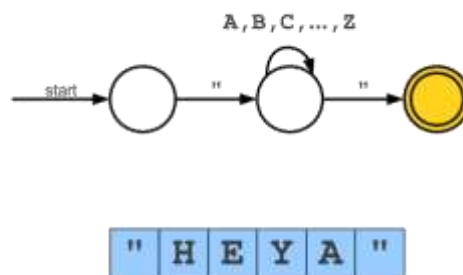
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

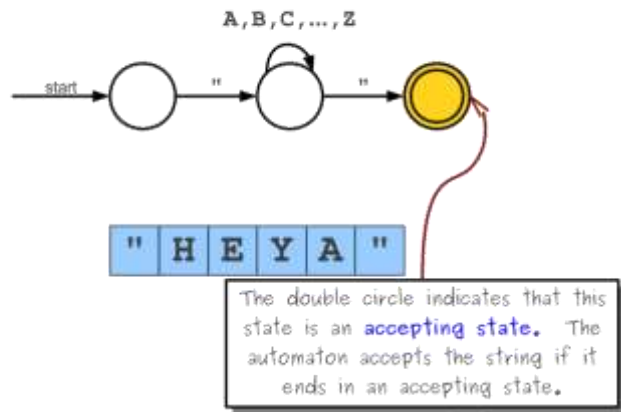
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

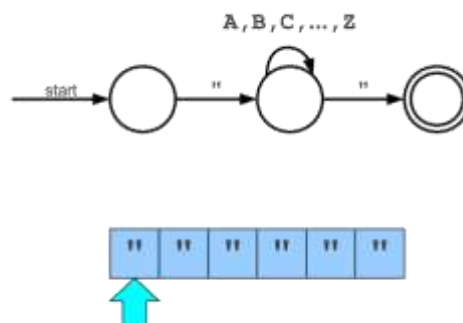
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

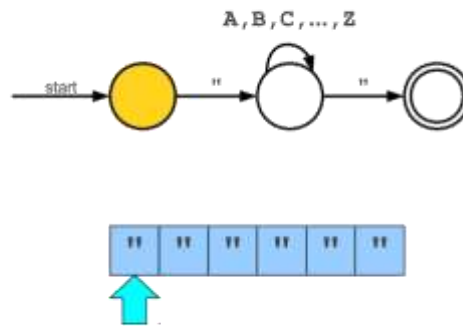
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

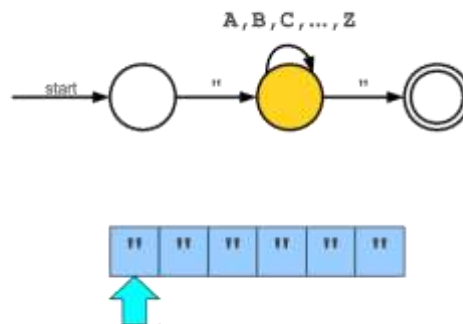
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

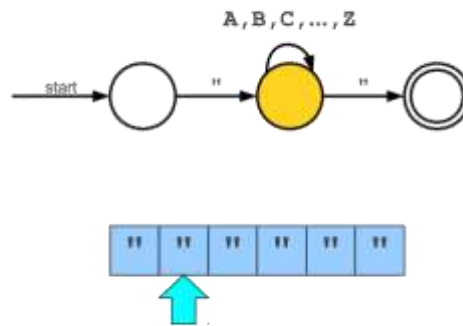
A Simple Automaton

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

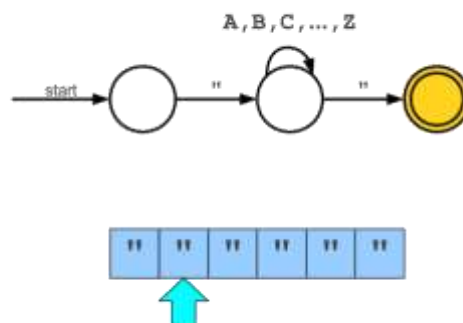

A Simple Automaton

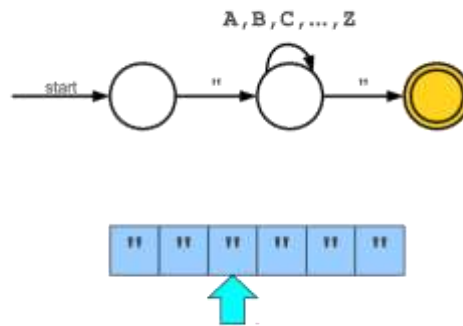
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

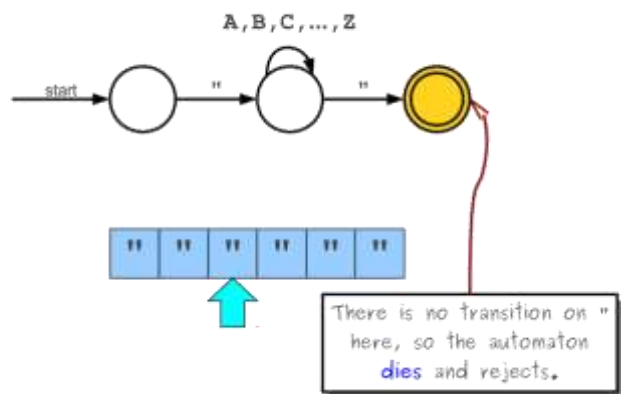
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

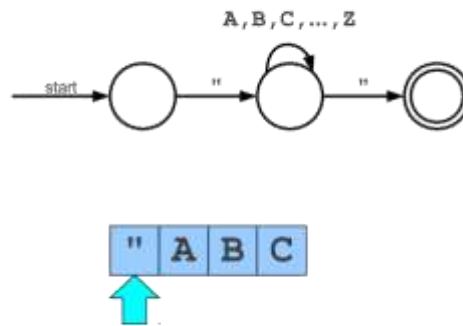
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

A Simple Automaton

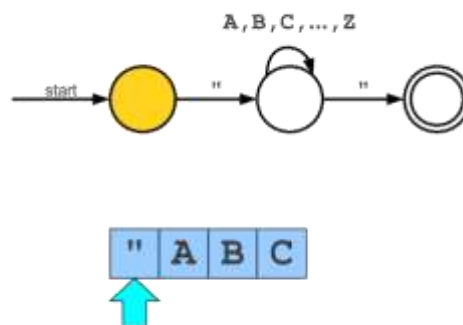
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

A Simple Automaton

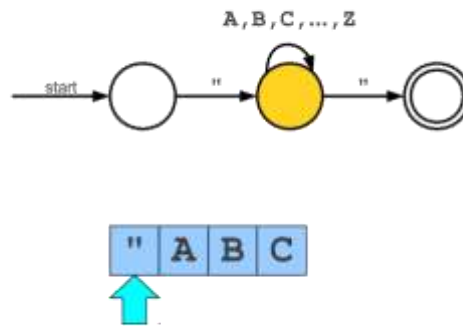
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

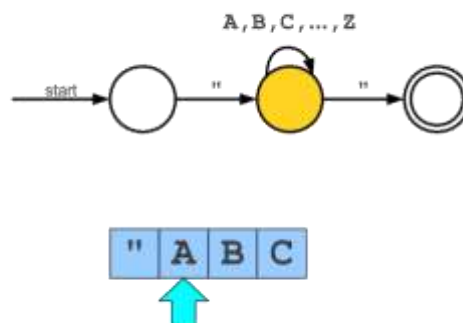
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

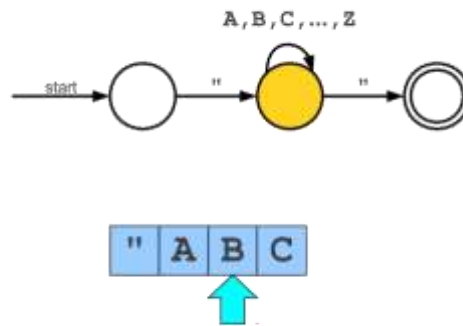
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

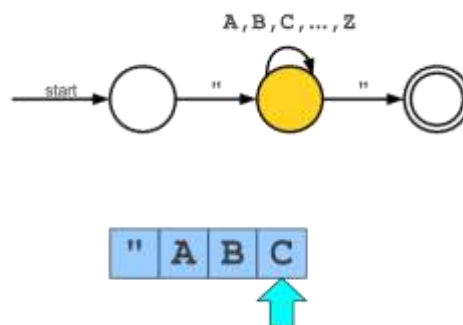
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

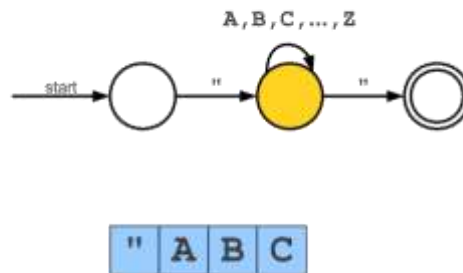
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

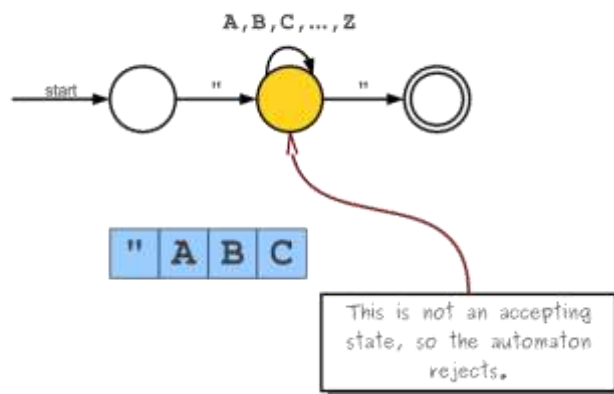
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Simple Automaton

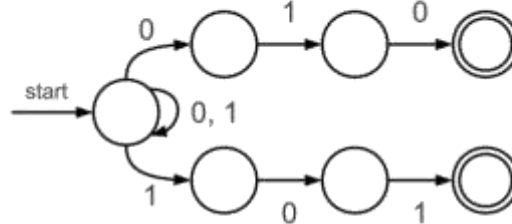
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

A Simple Automaton

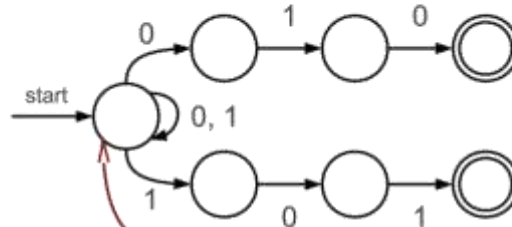
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

A More Complex Automaton

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

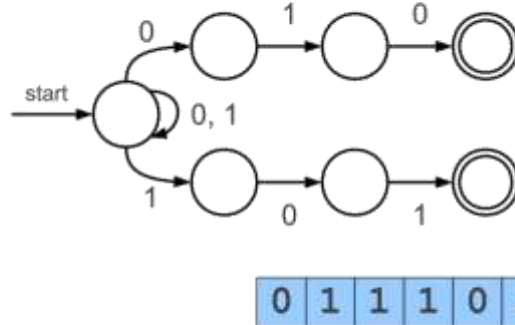
A More Complex Automaton

Notice that there are multiple transitions defined here on 0 and 1. If we read a 0 or 1 here, we follow *both* transitions and enter multiple states.

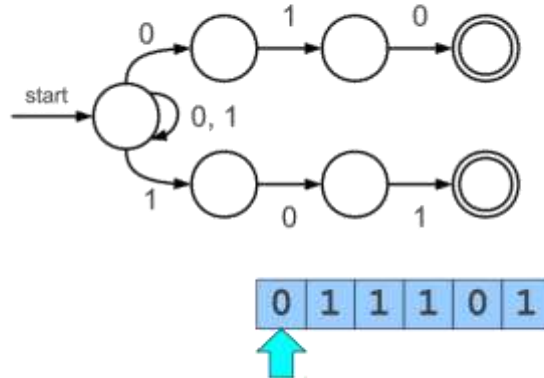
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

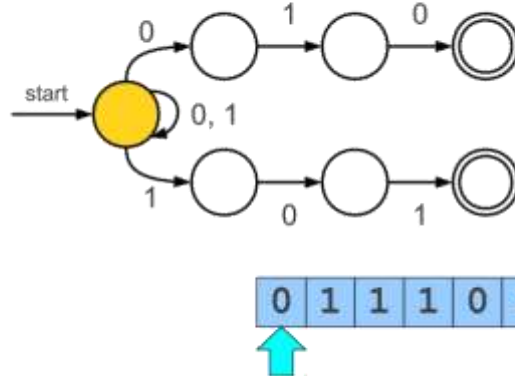
A More Complex Automaton

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

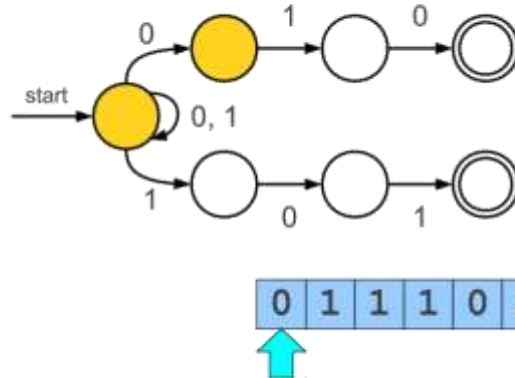

A More Complex Automaton

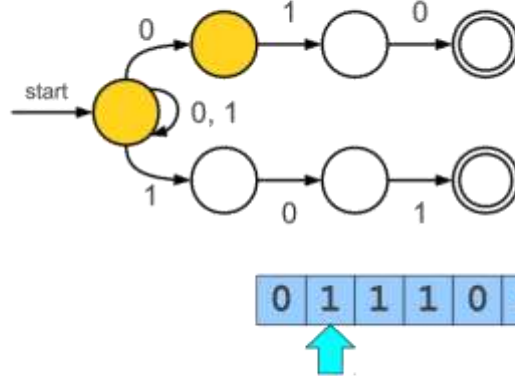
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

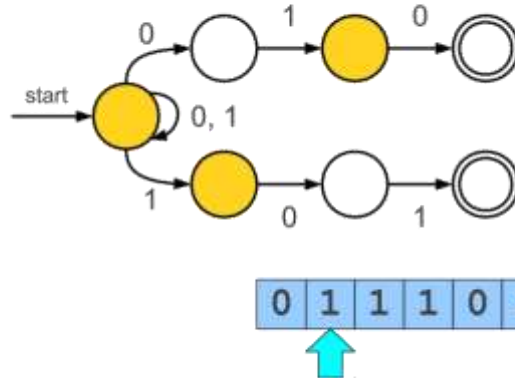
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

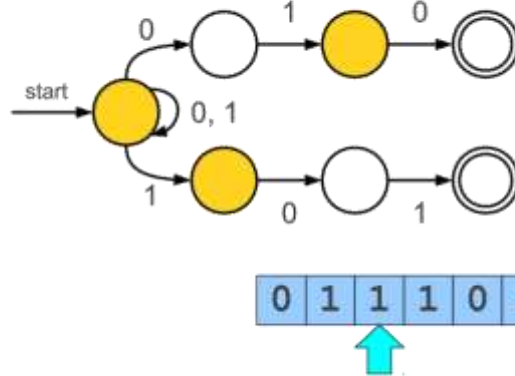
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

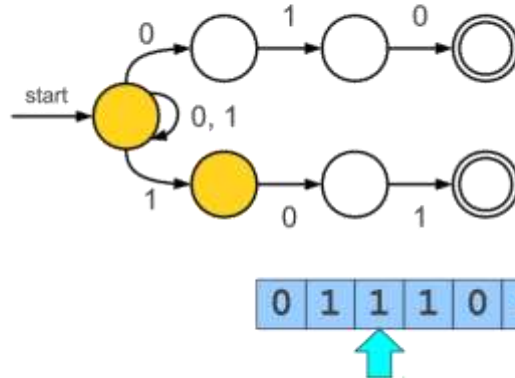
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

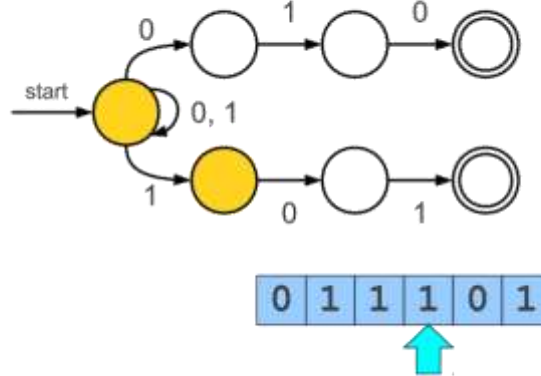
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

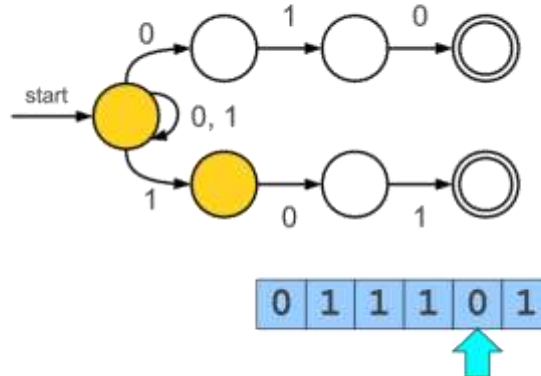
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

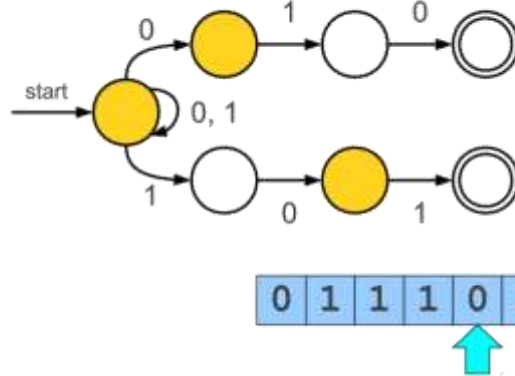
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

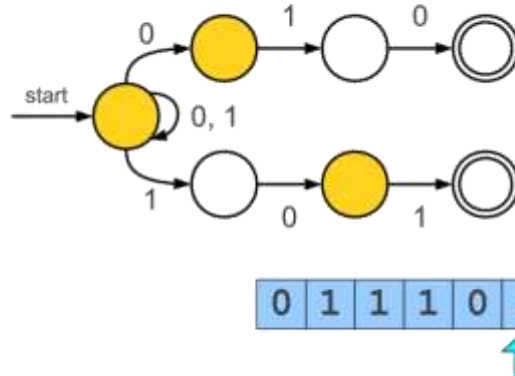
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

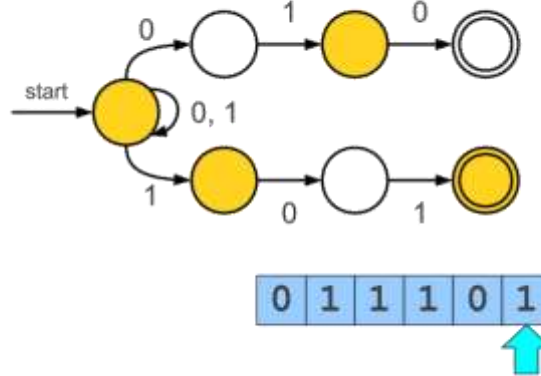
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

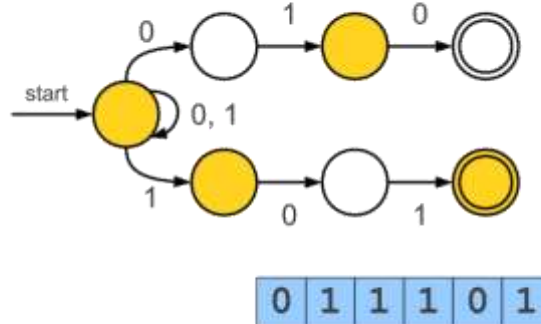
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

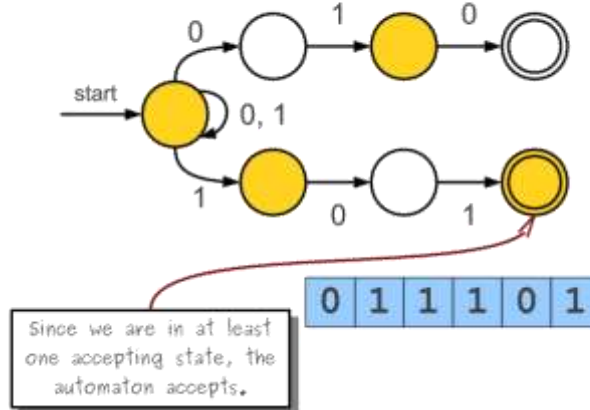
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

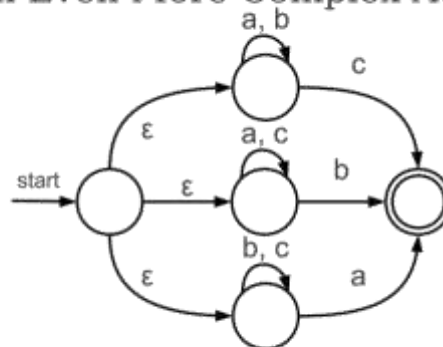
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A More Complex Automaton

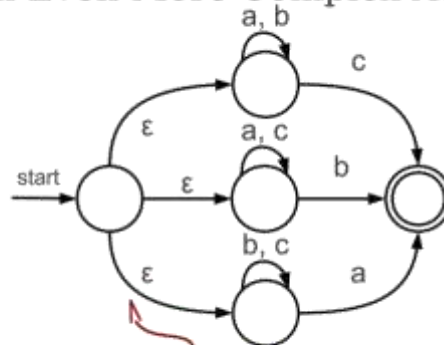
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

An Even More Complex Automaton

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

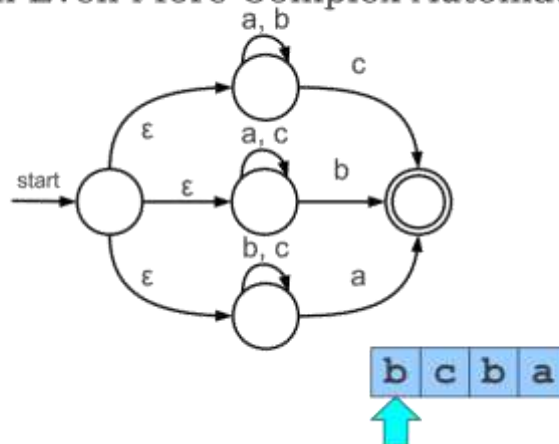
An Even More Complex Automaton

These are called **ϵ -transitions**. These transitions are followed automatically and without consuming any input.

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

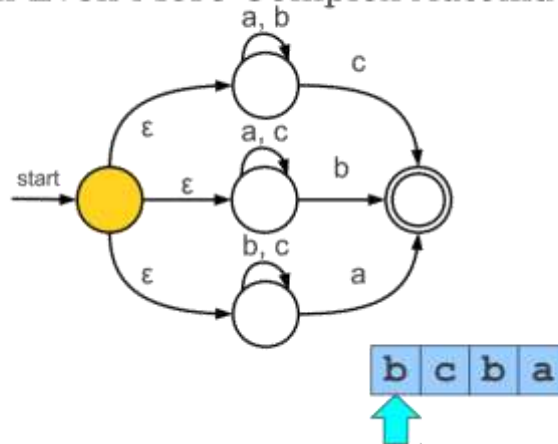
An Even More Complex Automaton

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

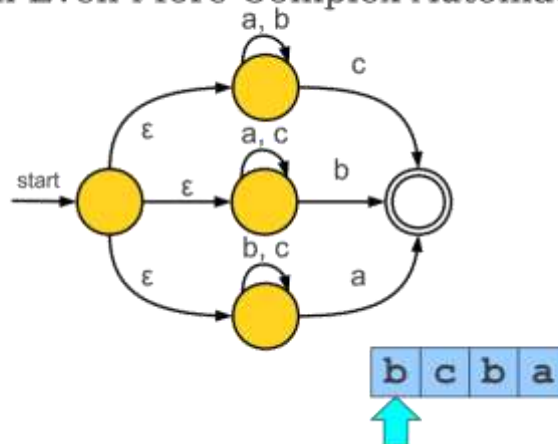

An Even More Complex Automaton

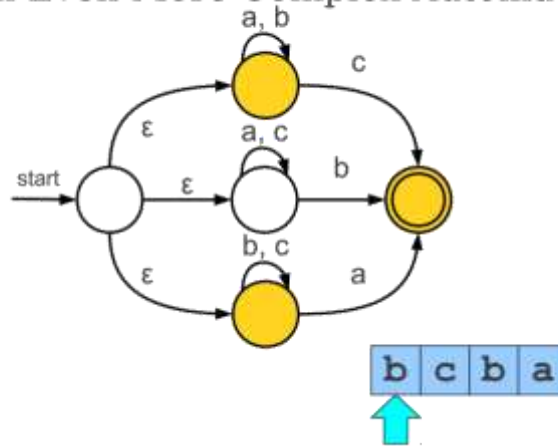
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

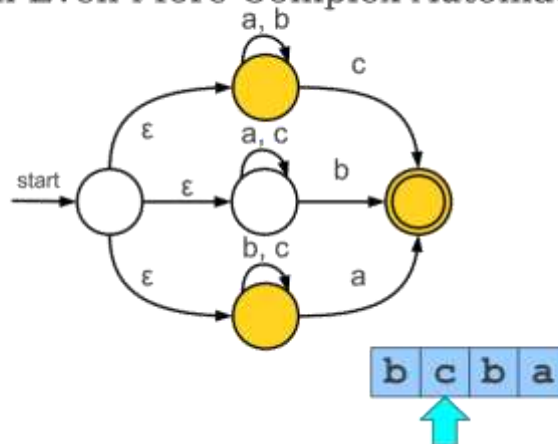
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

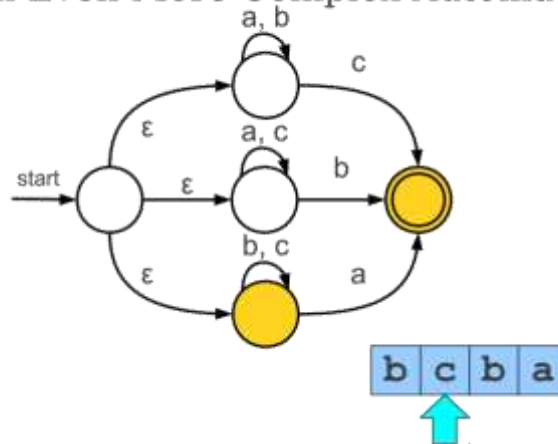
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

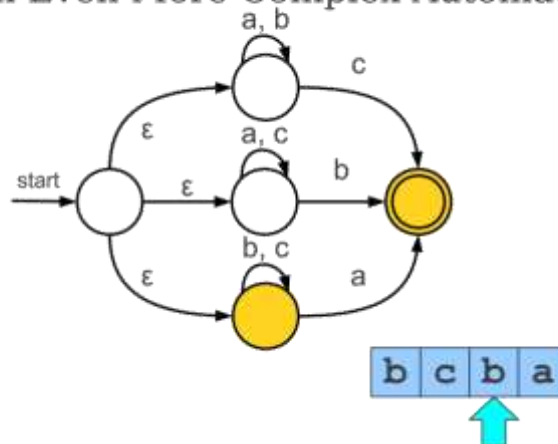
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

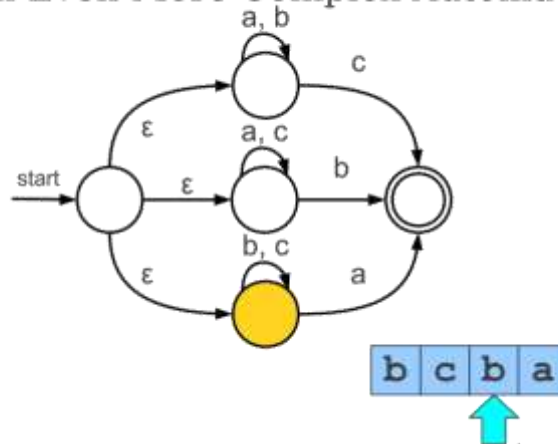
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

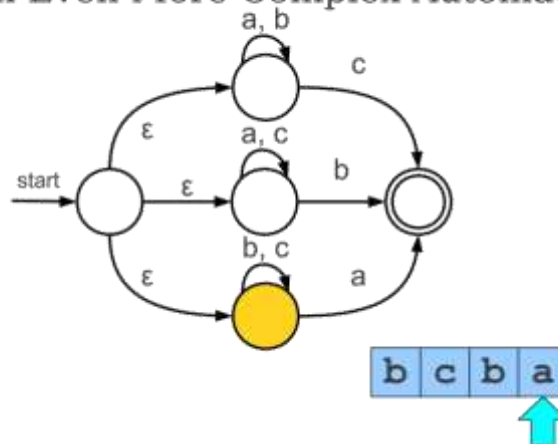
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

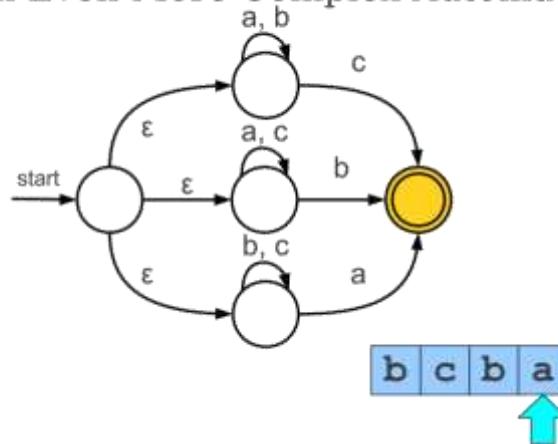
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

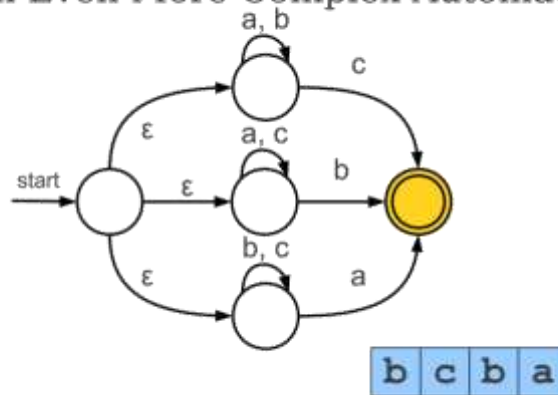
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

An Even More Complex Automaton

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

تبدیل عبارت منظم به ماشین حالت

اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

پاییز 95

Base Cases

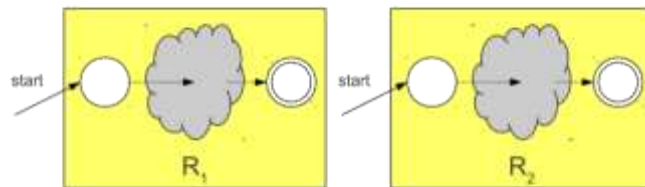
Automaton for ϵ

Automaton for single character **a**

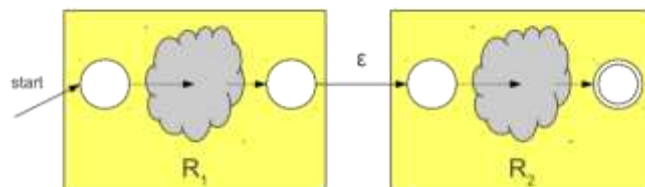
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Construction for R_1R_2

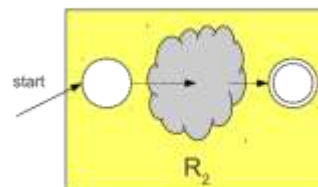
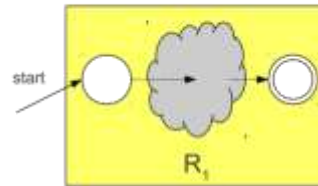
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Construction for R_1R_2

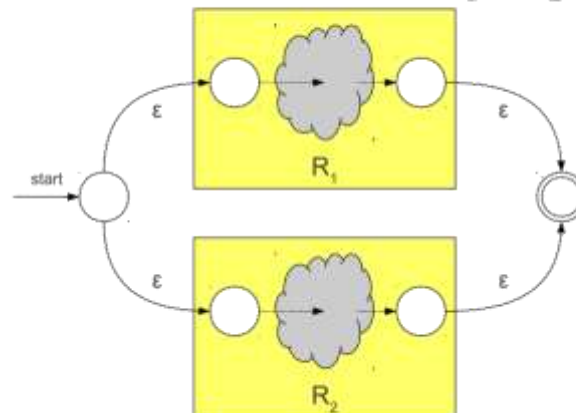
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Construction for $R_1 \mid R_2$

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

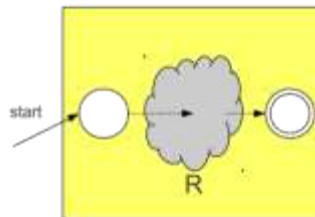
Construction for $R_1 \mid R_2$

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

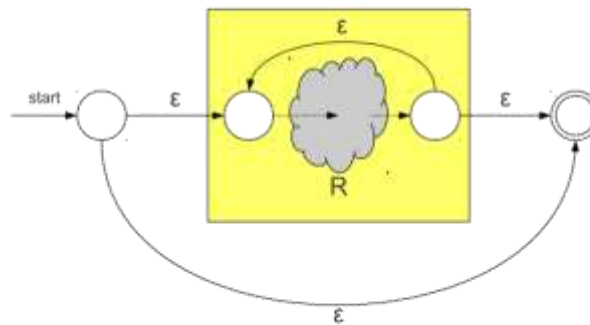

Construction for R^*

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Construction for R^*

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

سوال؟

➤ ماشین حالت معادل عبارت زیر؟

➤ $0?(1^+0^*)^*$

➤ عبارت فوق چه زبانی را توصیف می‌کند؟

➤ رشته‌هایی که دو صفر پشت سر هم نداشته باشند.

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

پیاده‌سازی پوشگر

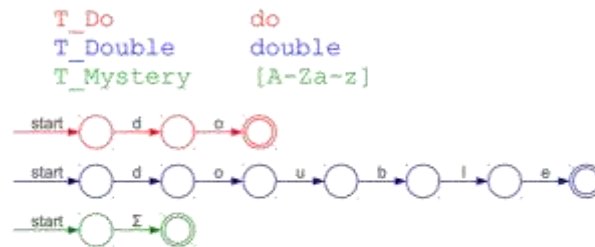
➤ ایده: پیاده‌سازی پوشگر با استفاده از ماشین حالت.

➤ تمامی الگوها تبدیل به ماشین حالت شوند.

➤ رشته ورودی به ترتیب در همه ماشین‌ها بررسی شود.

➤ ماشینی که رشته را پذیرفت، توکن را مشخص می‌کند.

پاییز 95 اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

مشکلات تشخیص توکن‌ها

► یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Lexing Ambiguities

```
T_For      for
T_Identifier [A-Za-z_][A-Za-z0-9_]*
```

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Lexing Ambiguities

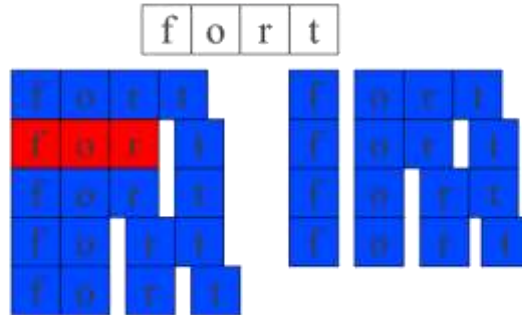
```
T_For      for
T_Identifier [A-Za-z_][A-Za-z0-9_]*
```

f	o	r	t
---	---	---	---

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Lexing Ambiguities

T_For   for
T_Identifier   [A-Za-z_][A-Za-z0-9_]*

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

مشکلات تشخیص توکن‌ها

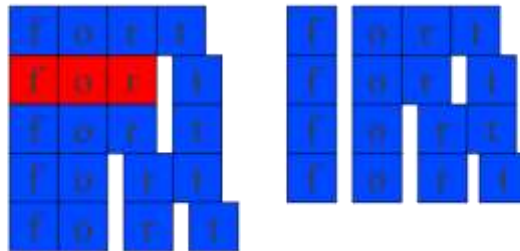
- یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.
- راه حل: استراتژی حداکثر طول
- لغت مربوط به یک توکن آنست که بیشترین طول ممکن را دارد.

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Lexing Ambiguities

T_For   for
T_Identifier   [A-Za-z_][A-Za-z0-9_]*

f	o	r	t
---	---	---	---

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Lexing Ambiguities

T_For   for
T_Identifier   [A-Za-z_][A-Za-z0-9_]*

f	o	r	t
---	---	---	---

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

پیاده‌سازی روش حداکثر طول

- همه عبارات منظم را به NFA تبدیل می‌کنیم.
- همزمان تمامی NFAs حاصل را اجرا می‌کنیم.
- در صورت رسیدن به حالت پذیرش متوقف نمی‌شویم.
- آخرین لغت پذیرفته شده را ذخیره می‌کنیم.
- وقتی به شکست برخوردیم به وضعیت آخرین حالت پذیرش برمی‌گردیم.

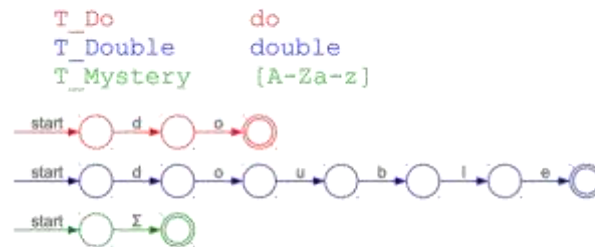
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

```
T_Do      do
T_Double double
T_Mystery [A-Za-z]
```

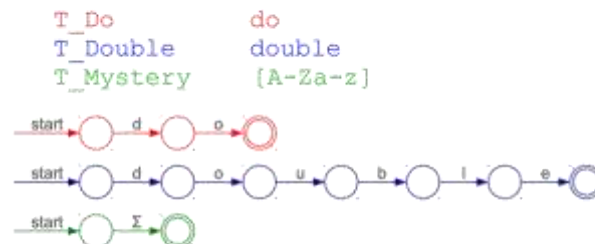
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

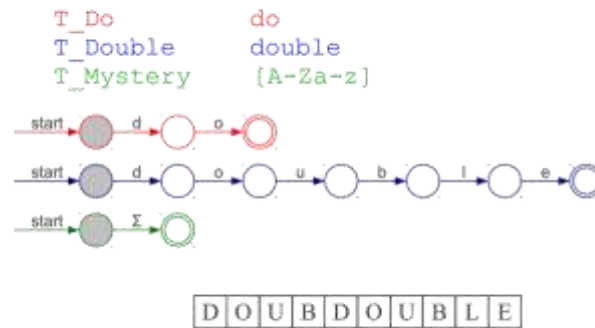

D O U B D O U B L E

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

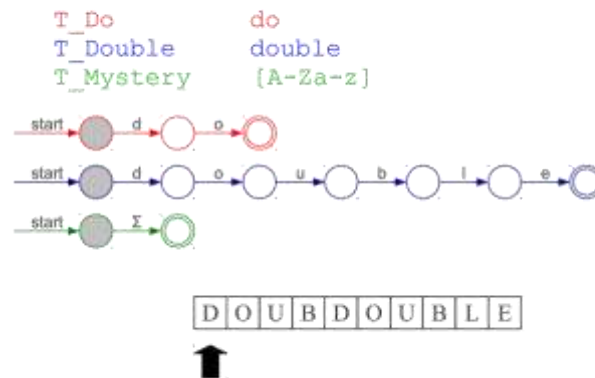

Implementing Maximal Munch

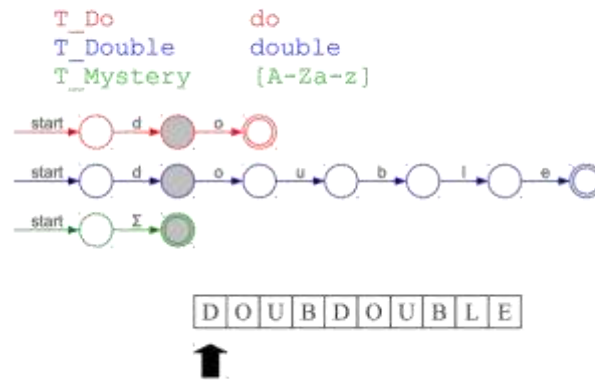
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

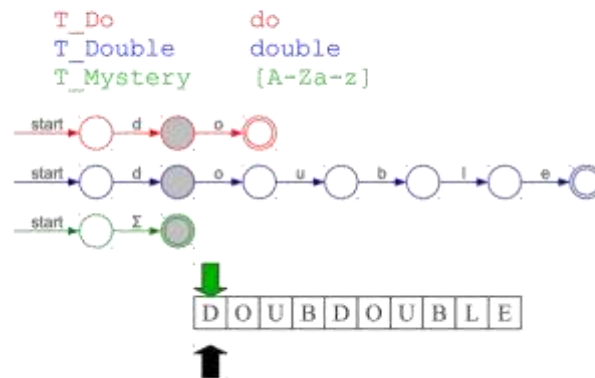
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

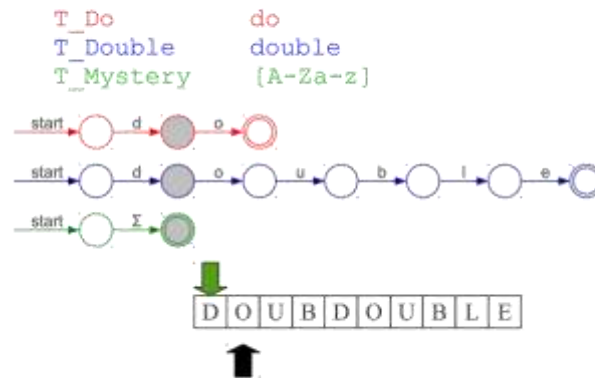
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

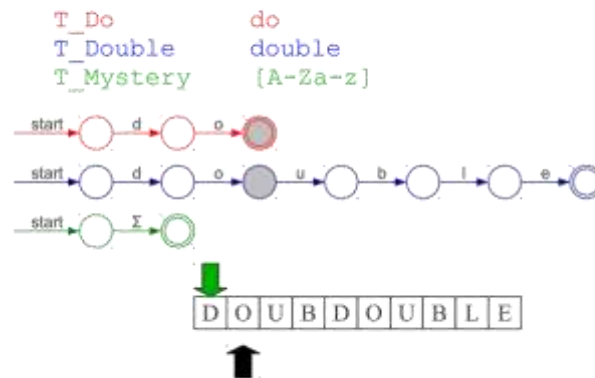
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

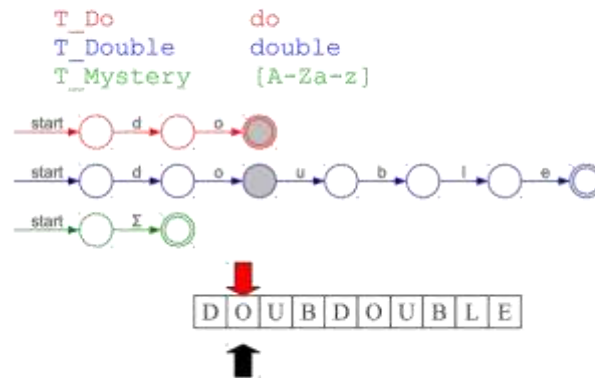
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

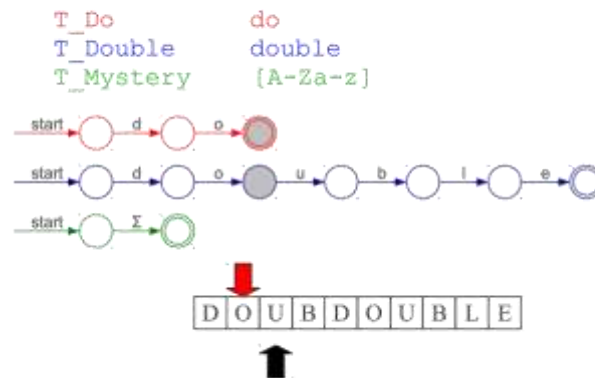
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

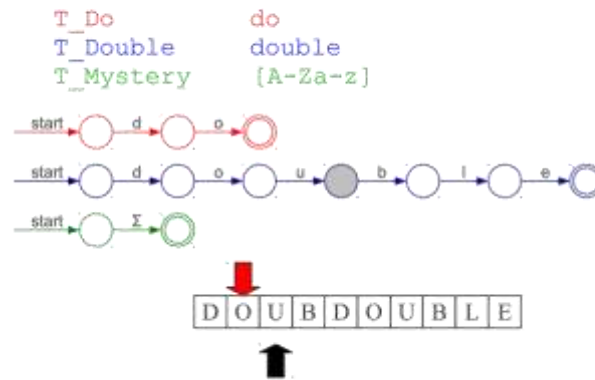
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

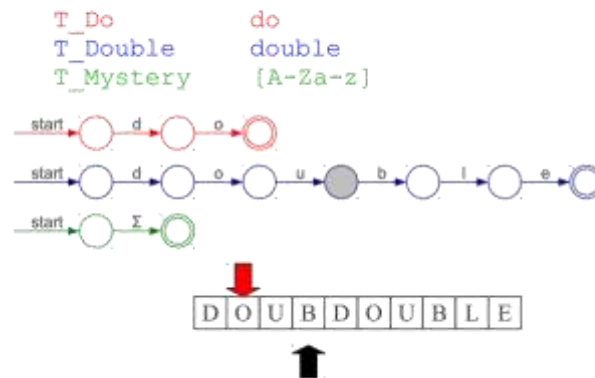
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

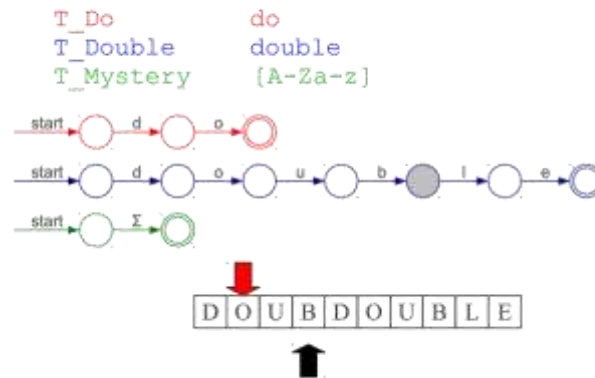
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

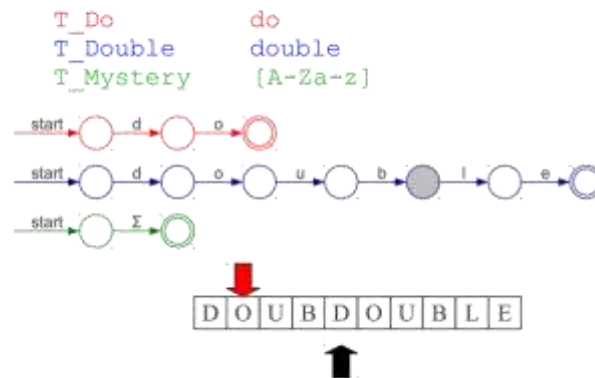
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

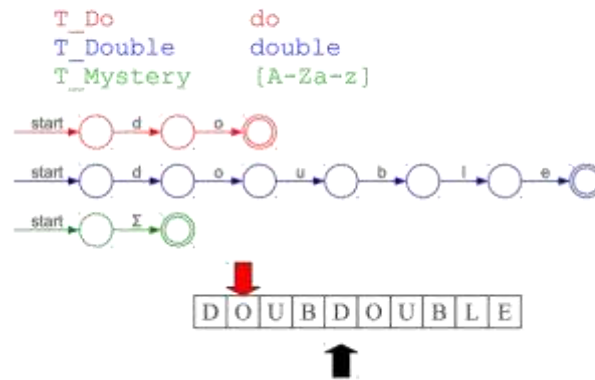
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

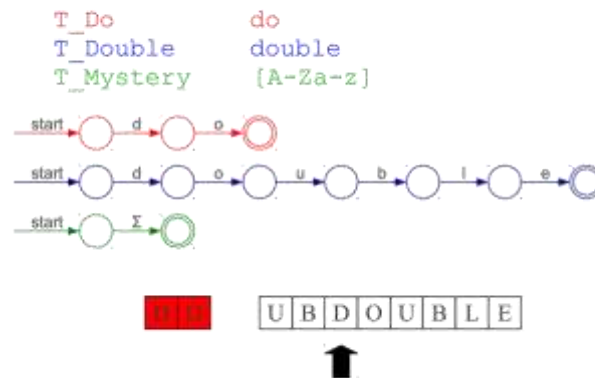
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

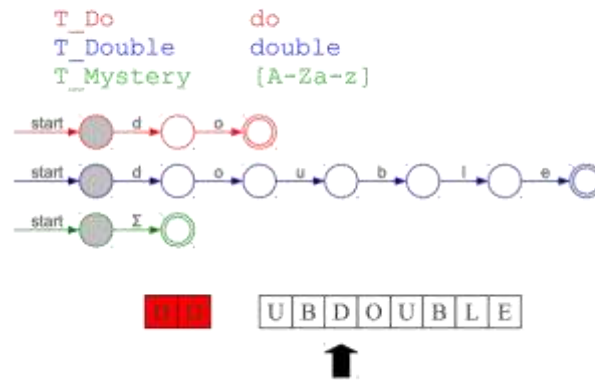
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

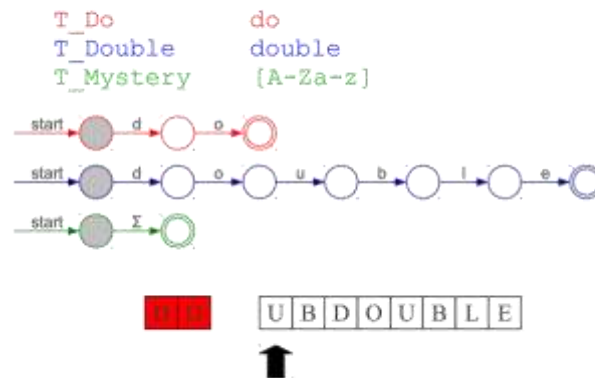
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

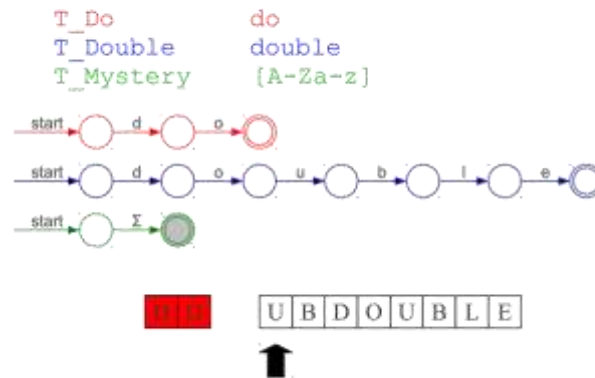
Implementing Maximal Munch

Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

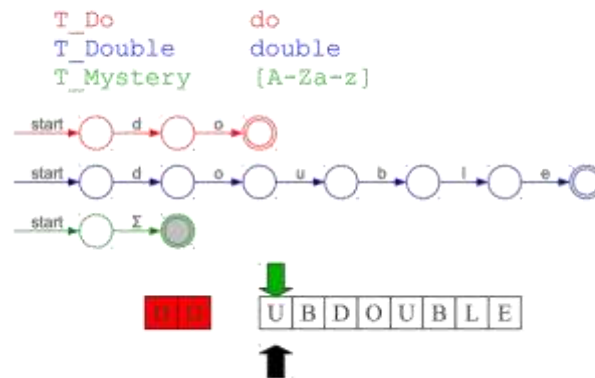

Implementing Maximal Munch

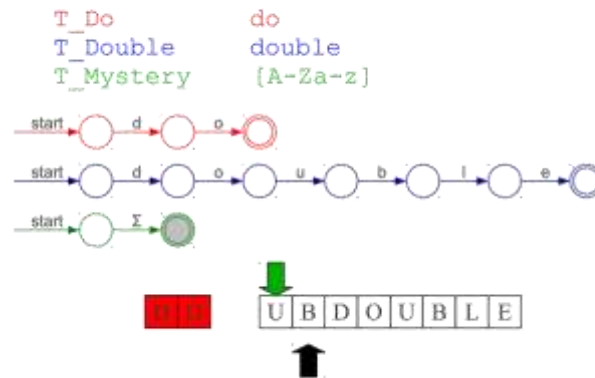
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

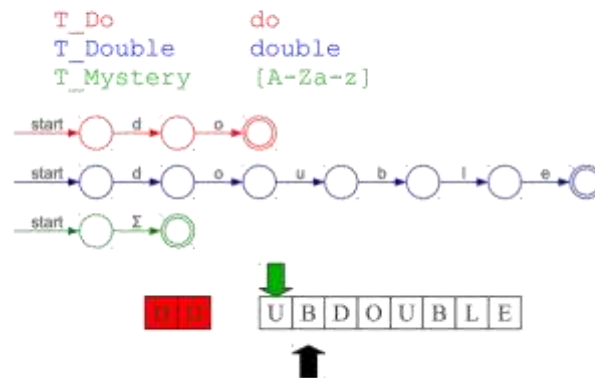
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

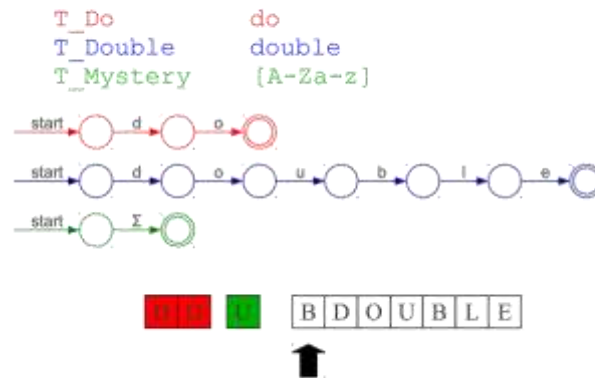
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

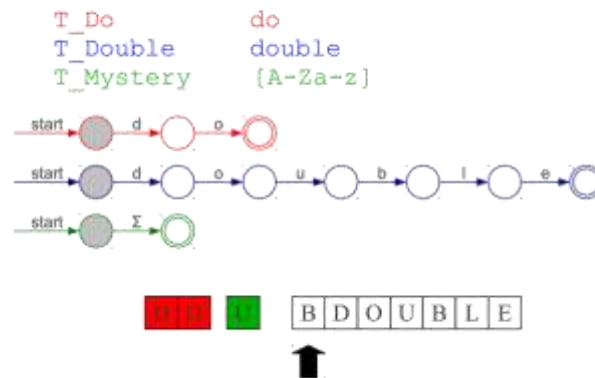
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

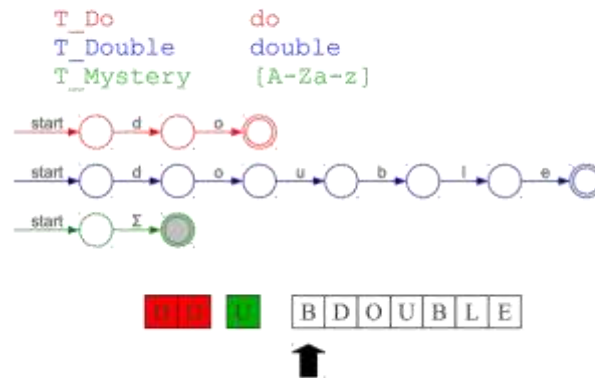
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

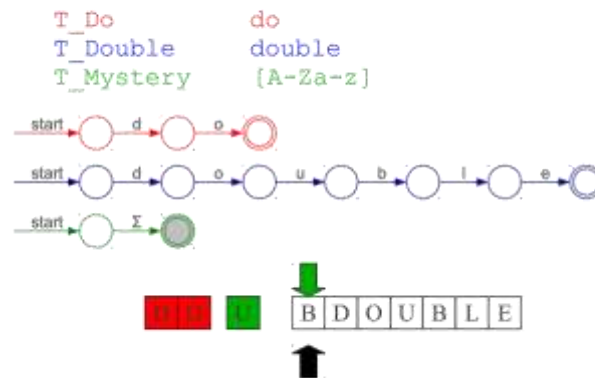
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

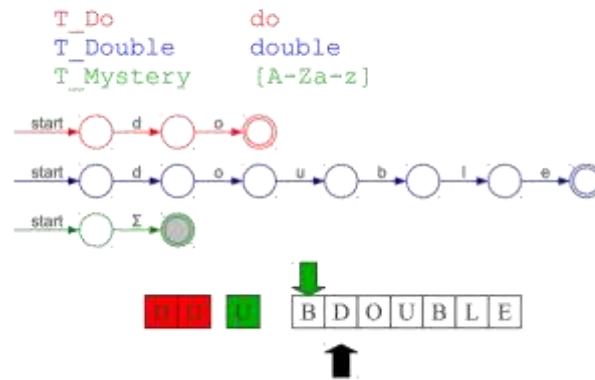
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

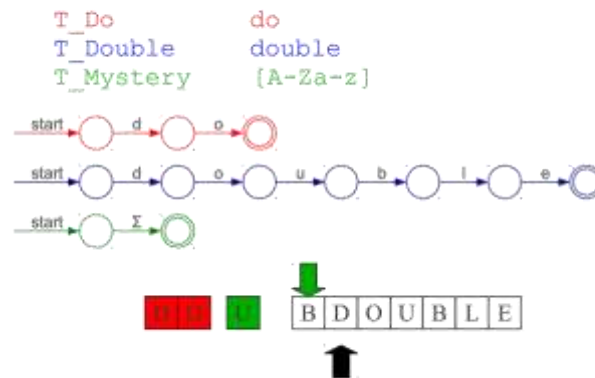
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

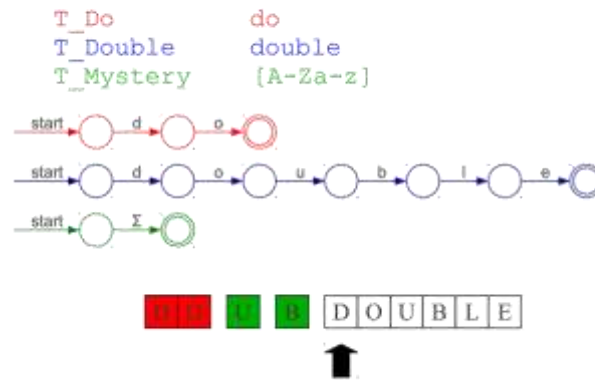
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

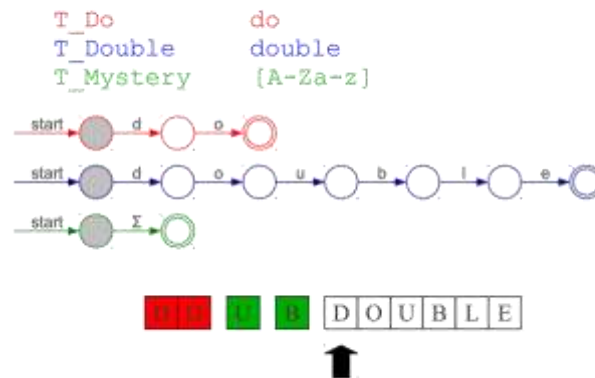
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

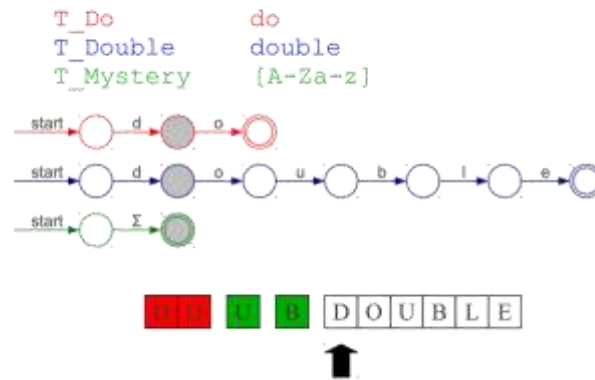
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

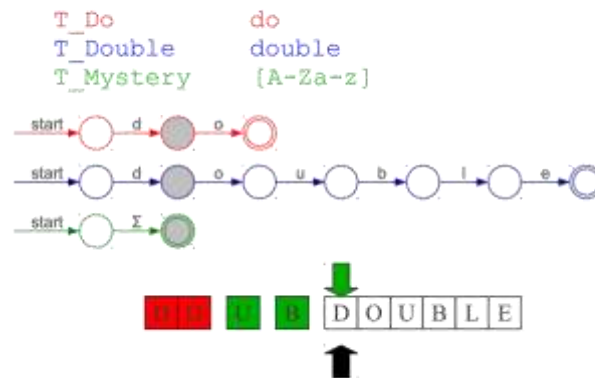
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

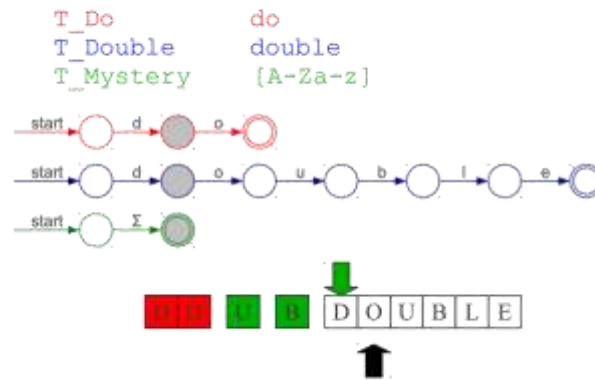
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

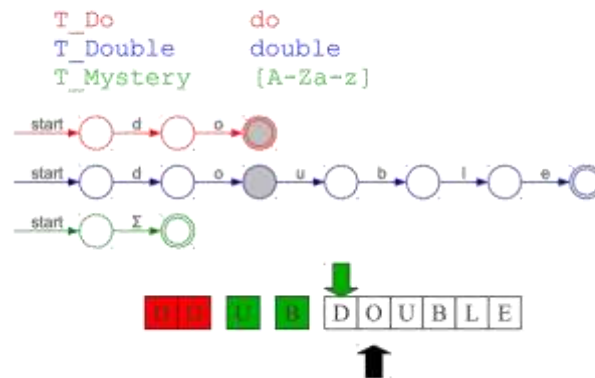
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

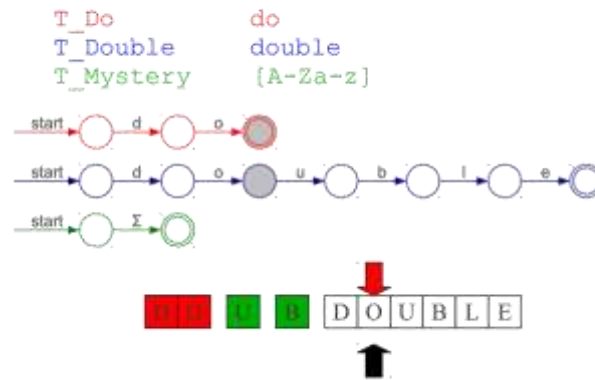
Implementing Maximal Munch

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

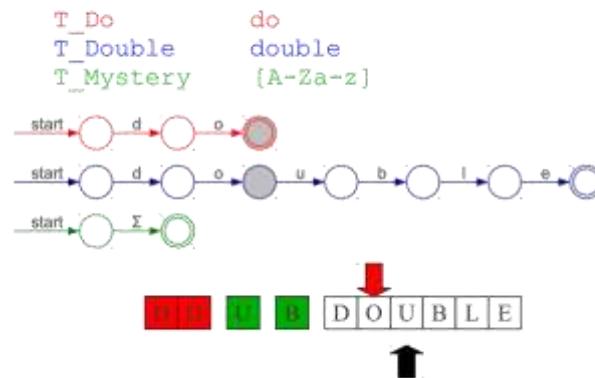

Implementing Maximal Munch

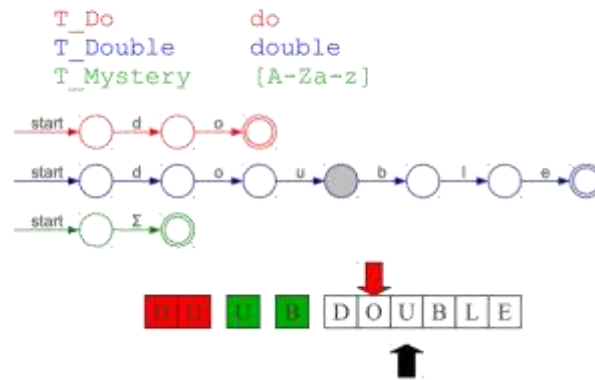
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

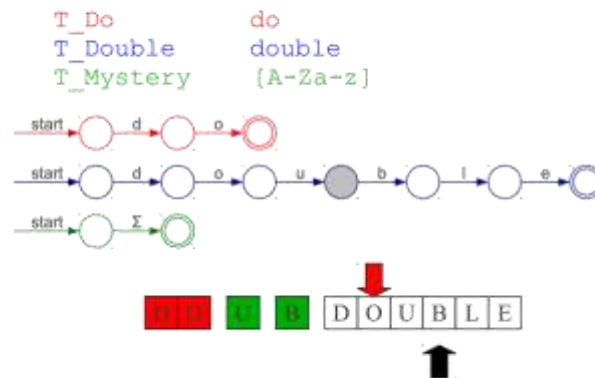
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

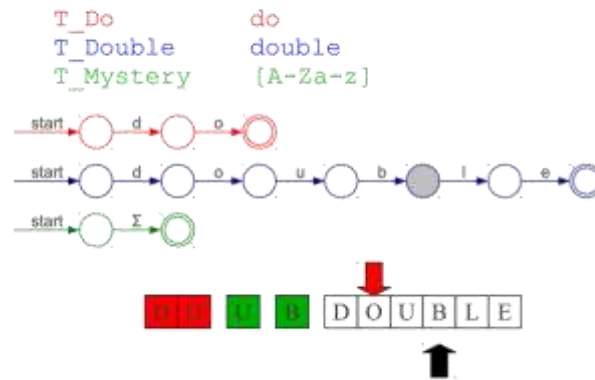
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

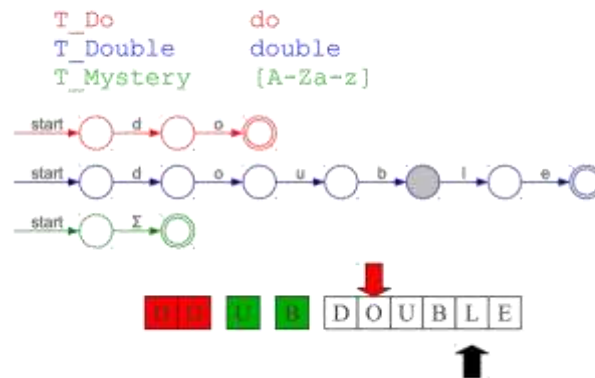
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

Implementing Maximal Munch

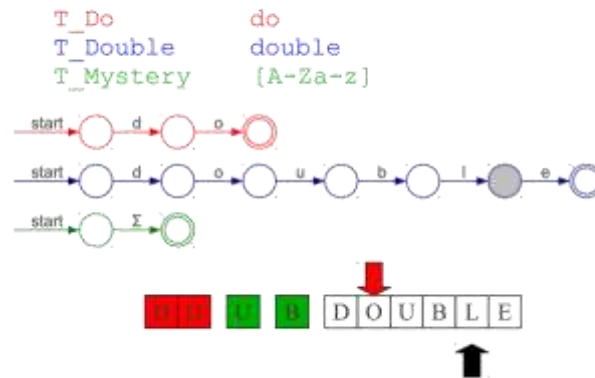
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

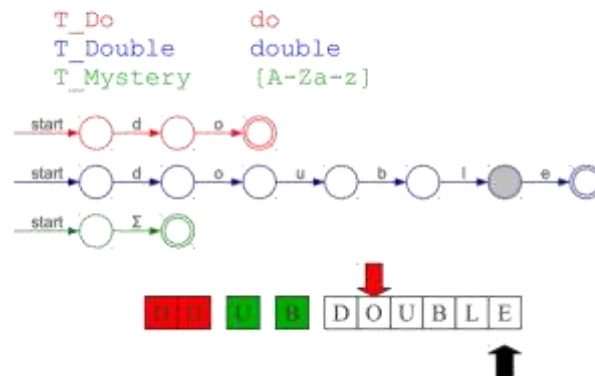
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

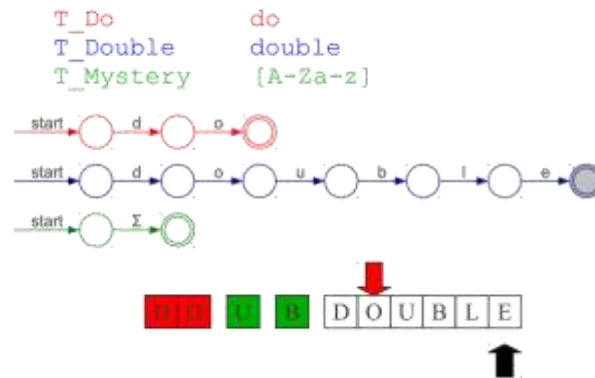
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

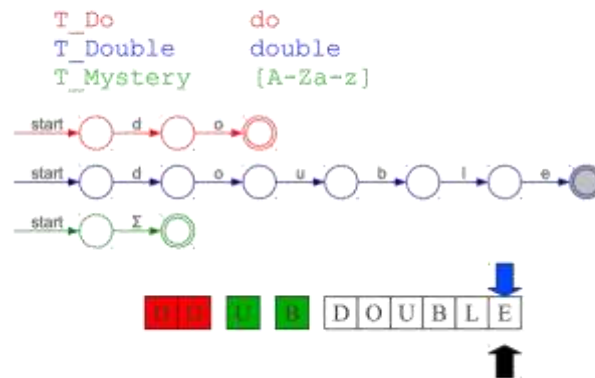
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

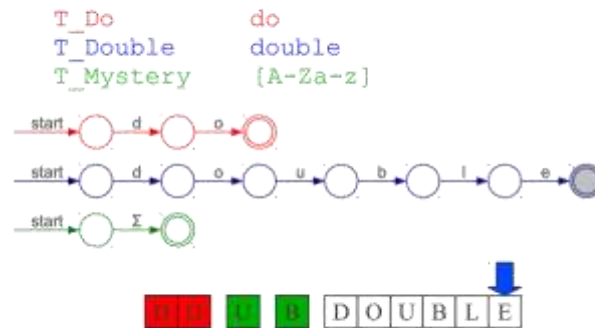
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

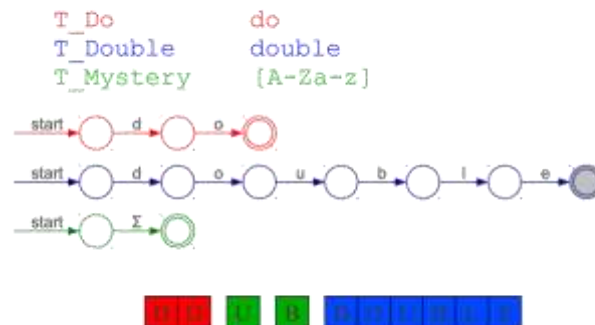
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

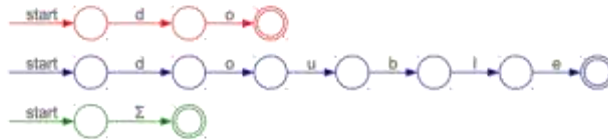
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Implementing Maximal Munch

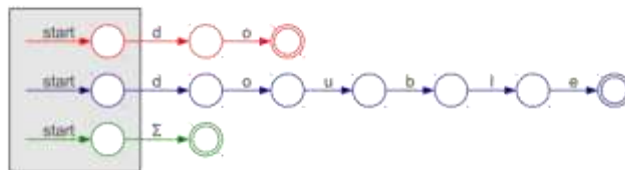
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Minor Simplification

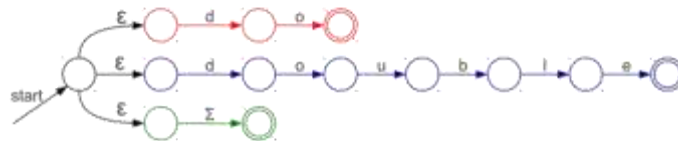
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Minor Simplification

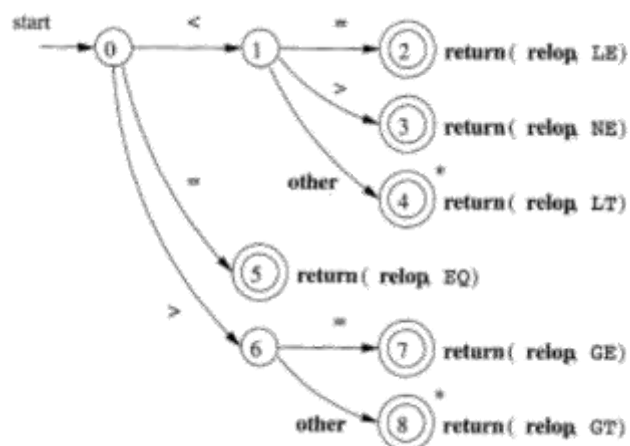

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

A Minor Simplification

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

پاییز 95 اصول طراحی کامپیایر، امیر جلالی بیدگلی

مشکلات تشخیص توکن‌ها

- یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.
- راه حل: استراتژی حداکثر طول
- لغت مربوط به یک توکن آنست که بیشترین طول ممکن را دارد.
- یک لغت توسط دو یا چند عبارت منظم تشخیص داده شود.

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Other Conflicts

```
T_Do      do
T_Double  double
T_Identifier [A-Za-z_] [A-Za-z0-9_]*
```

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Other Conflicts

```

T_Do      do
T_Double  double
T_Identifier [A-Za-z_] [A-Za-z0-9_]*

```

d	o	u	b	l	e
---	---	---	---	---	---

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Other Conflicts

```

T_Do      do
T_Double  double
T_Identifier [A-Za-z_] [A-Za-z0-9_]*

```

d	o	u	b	l	e
---	---	---	---	---	---

d	o	u	b	l	e
d	o	u	b	l	e

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

مشکلات تشخیص توکن‌ها

- یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.
- راه حل: استراتژی حداکثر طول
- یک لغت توسط دو یا چند عبارت منظم تشخیص داده شود.
- راه حل: عبارت منظمی که در لیست جلوتر قرار دارد، در نظر گرفته می‌شود.

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

مشکلات تشخیص توکن‌ها

- یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.
- راه حل: استراتژی حداکثر طول
- یک لغت توسط دو یا چند عبارت منظم تشخیص داده شود.
- راه حل: عبارت منظمی که در لیست جلوتر قرار دارد، در نظر گرفته می‌شود.
- تشخیص توکن در زبان‌هایی مانند FORTRAN و PL/1
- جنس توکن به لغت‌های آینده بستگی دارد.

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

مشکلات تشخیص توکن‌ها

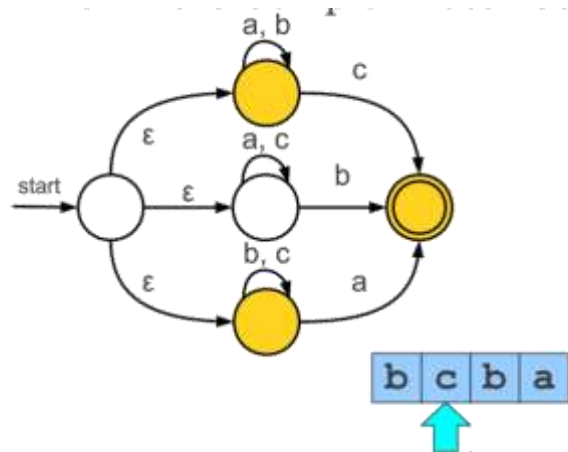
- یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.
  - راه حل: استراتژی حداکثر طول
- یک لغت توسط دو یا چند عبارت منظم تشخیص داده شود.
  - راه حل: عبارت منظمی که در لیست جلوتر قرار دارد، در نظر گرفته می‌شود.
- تشخیص توکن در زبانهایی مانند PL/1 و FORTRAN
  - راه حل: نگاه به جلو، خواندن کاراکترهای اضافی و بازگشت.
  - در ابزارهای پویا به نام Lookahead operator شناخته می‌شود.

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

مشکلات تشخیص توکن‌ها

- یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.
  - راه حل: استراتژی حداکثر طول
- لغت مربوط به یک توکن آنست که بیشترین طول ممکن را دارد.
- یک لغت توسط دو یا چند عبارت منظم تشخیص داده شود.
  - راه حل: عبارت منظمی که در لیست جلوتر قرار دارد، در نظر گرفته می‌شود.
- تشخیص توکن در زبانهایی مانند PL/1 و FORTRAN
  - راه حل: نگاه به جلو، خواندن کاراکترهای اضافی و بازگشت.
  - مرتبه اجرای ماشین حالت؟

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

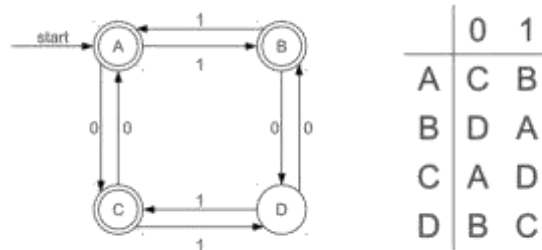
مشکلات تشخیص توکن‌ها

- یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.
- راه حل: استراتژی حداکثر طول
- لغت مربوط به یک توکن آنست که بیشترین طول ممکن را دارد.
- یک لغت توسط دو یا چند عبارت منظم تشخیص داده شود.
- راه حل: عبارت منظمی که در لیست جلوتر قرار دارد، در نظر گرفته می‌شود.
- تشخیص توکن در زبانهایی مانند FORTRAN و PL/1
- راه حل: نگاه به جلو، خواندن کاراکترهای اضافی و بازگشت.
- مرتبه اجرای ماشین حالت؟
- $O(mn^2)$
  - n : number of state
  - m : length of lexeme

مشکلات تشخیص توکن‌ها

- یک عبارت منظم بخشی از یک لغت را تشخیص دهد.
- راه حل: استراتژی حداکثر طول
- لغت مربوط به یک توکن آنست که بیشترین طول ممکن را دارد.
- یک لغت توسط دو یا چند عبارت منظم تشخیص داده شود.
- راه حل: عبارت منظمی که در لیست جلوتر قرار دارد، در نظر گرفته می‌شود.
- تشخیص توکن در زبانهای مانند FORTRAN و PL/1
- راه حل: نگاه به جلو، خواندن کاراکترهای اضافی و بازگشت.
- مرتبه اجرای ماشین حالت، مناسب اجرای عملیاتی نیست.
- ایده: اگر هر لحظه فقط در یک حالت باشیم.
- ماشین حالت قطعی (مرتبه اجرا: $O(m)$)

A Sample DFA

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

تبدیل NFA به DFA

- NFA در هر لحظه ممکن است در چندین حالت باشد.
- DFA در هر لحظه فقط در یک حالت است.
- ایده: روشی بیابیم که DFA، NFA را شبیه‌سازی کند.

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

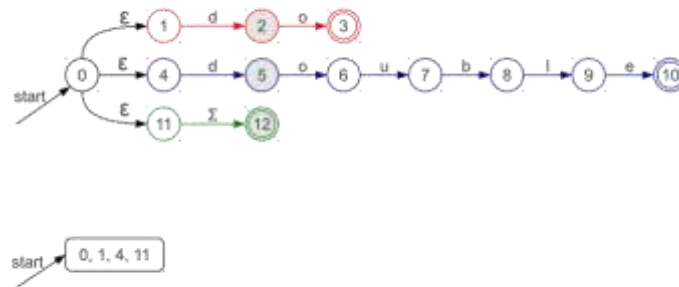
From NFA to DFA

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

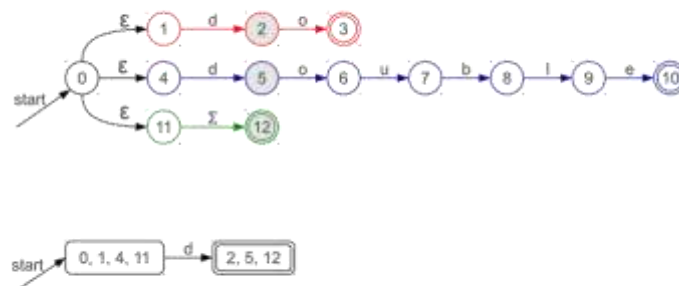

From NFA to DFA

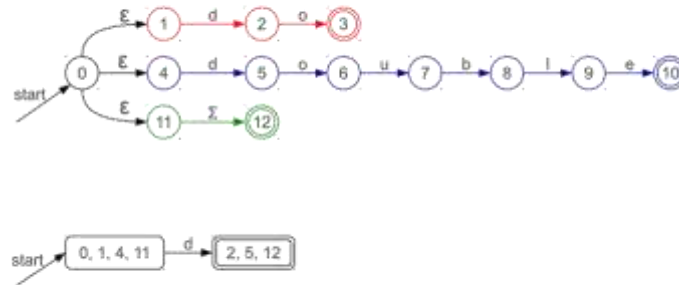
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

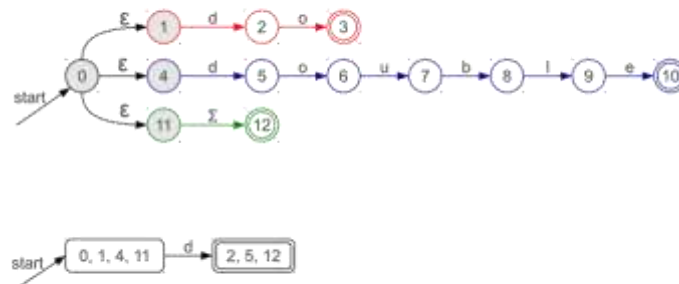
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

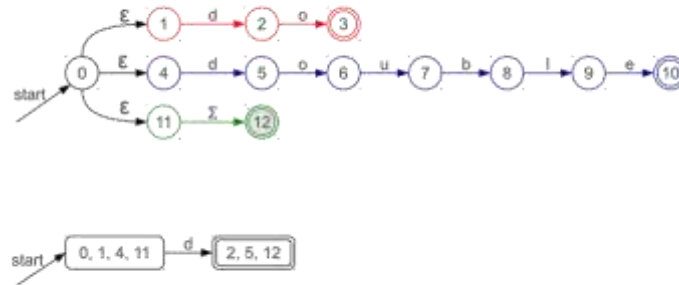
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

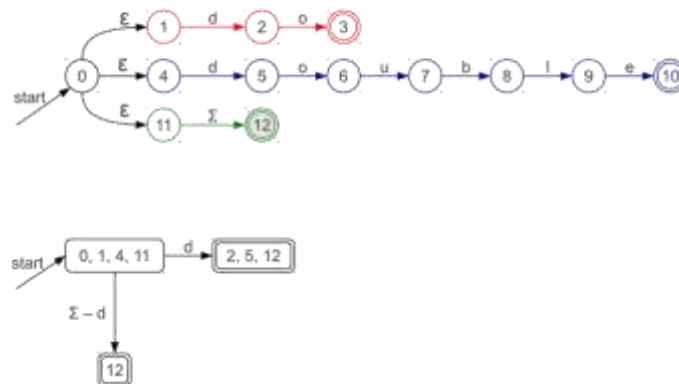
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

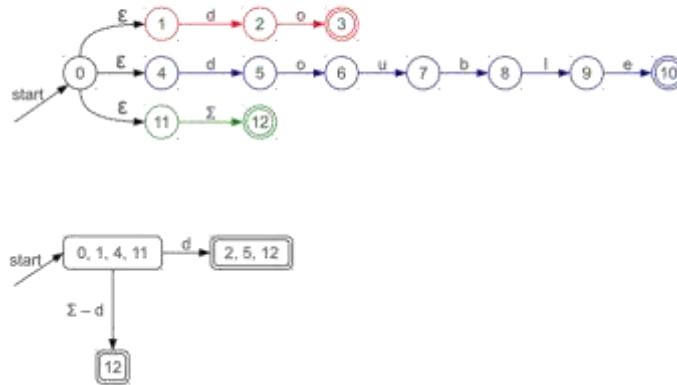
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

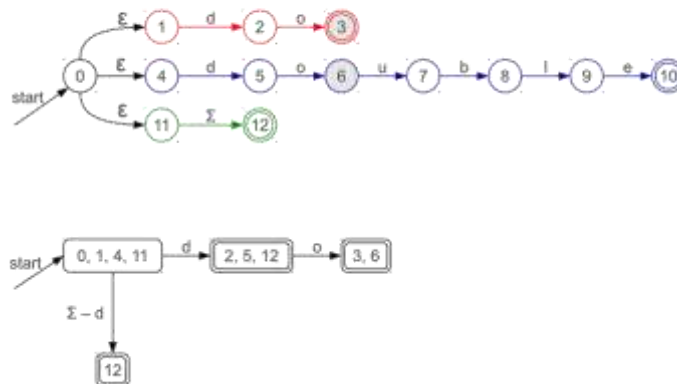
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

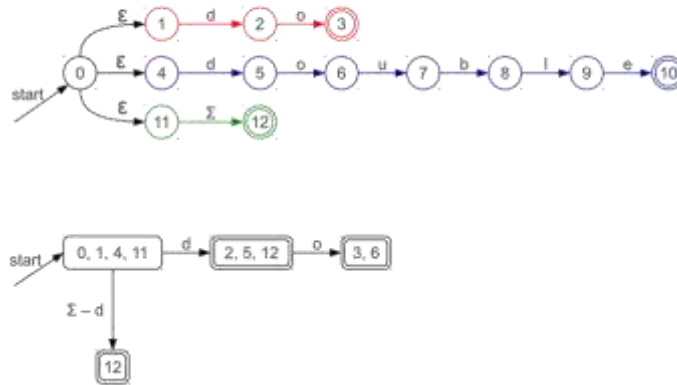
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

From NFA to DFA

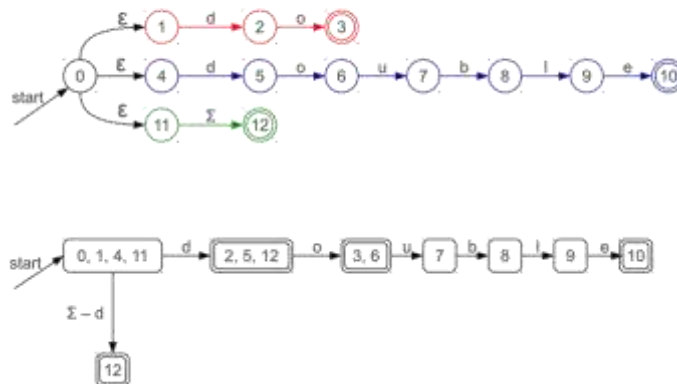
Keith Schwarz (Stanford) برگرفته از مطالب

From NFA to DFA

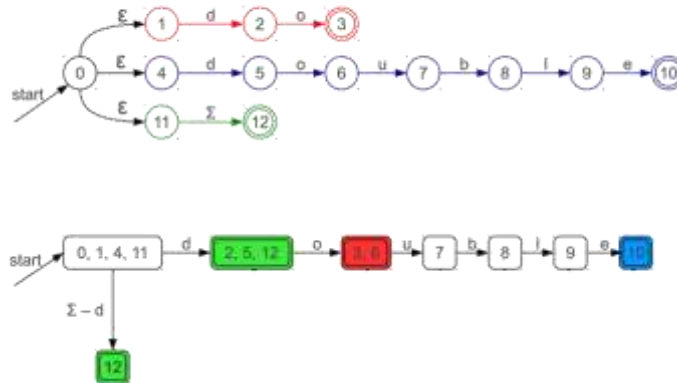
برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

From NFA to DFA

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

مسئله

- رشته ورودی:
- dictatorial
- جزییات تحلیل گر لغوی:
- dict (1)
- dictator (2)
- [a-z]* (3)
- dictatorial (4)
- توکن تشخیص داده شده برای رشته ورودی؟

برگرفته از مطالب Keith Schwarz (Stanford)

Q?

- Consider the string **abbbaacc**. Which of the following lexical specifications produces the tokenization **ab /bb /a /acc** ?

☐ **b+**
ab*
ac*

☐ **ab**
b+
ac*

Q?

- Consider the string **abbbaacc**. Which of the following lexical specifications produces the tokenization **ab /bb /a /acc** ?

☐ **b+**   tokenized as **abbb /a /acc** .
ab*
ac*

☐ **ab**   ☒
b+
ac*

Q?

➤ Given the following lexical specification:

a(ba)*
b*(ab)*
abd
d+

which of the following statements is true?

- ☐ **ababddababa** will be tokenized as:
ab /abd /d /ababa
- ☐ **ababdddd** will be tokenized as:
abab /dddd
- ☐ **dddabbabab** will be tokenized as:
ddd /a /bbabab
- ☐ **babad** will be tokenized as:
bab /a /d

Q?

➤ Given the following lexical specification:

a(ba)*
b*(ab)*
abd
d+

which of the following statements is true?

- ☐ **ababddababa** will be tokenized as:
~~**ab /abd /d /ababa**~~   **abab /dd /ababa**
- ☐ **ababdddd** will be tokenized as: ☒
abab /dddd
- ☐ **dddabbabab** will be tokenized as:
~~**ddd /a /bbabab**~~   **ddd /ab /babab**
- ☐ **babad** will be tokenized as: ☒
bab /a /d

مدیریت خطا

اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

پاییز 95

خطای لغوی

➤ اگر رشته توسط هیچ ماشین حالتی پذیرفته نشد، یک خطای لغوی رخ داده است.

➤ هنگامی که رشته ورودی با هیچ کدام از الگوها همخوانی نداشته باشد، تحلیل گر لغوی نمی تواند جلوتر برود.

➤ کامپایلر در هنگام مواجه شدن با اولین خطا متوقف می شود.

➤ **خطایاب:** خطا را به نحوی مدیریت می کند تا تحلیل گر بتواند خطا را گزارش داده و در عین حال تحلیل کد را ادامه دهد.

روش‌های مدیریت خطا

حالت وحشت (Panic Mode): کاراکترهای ورودی آنقدر دور ریخته می‌شوند تا تحلیل‌گر بتواند توکن بعدی را پیدا کند.

اصلاح خطا: با هدف رفع خطا، متن ورودی را تغییر می‌دهد

با انجام کمترین اصلاح در کد به یک کد درست برسیم:

یک کاراکتر را از ورودی حذف کند.

یک کاراکتر جافاده را به ورودی اضافه کند.

کاراکتری را با کاراکتر دیگر جایگزین کند.

دو کاراکتر کناری را با یکدیگر جابه‌جا کند.

مثال

به نظر شما اصلاح کد رو به رو به چه شکلی ممکن است؟

➤ $X = X @ Y;$

روشهای مدیریت خطا در پویشر

استراتژی حالت وحشت: کاراکترهای ورودی آنقدر دور ریخته می‌شوند تا به یک توکن قابل قبول برسیم.

ایجاد یک توکن خاص با پایین‌ترین اولویت برای خطا

تمام کاراکترها را قبول کند

استراتژی اصلاح خطا:

یک کاراکتر اضافه کند.

یک کاراکتر حذف کند.

یک کاراکتر را تغییر دهد.

یک کاراکتر را جابه‌جا کند.

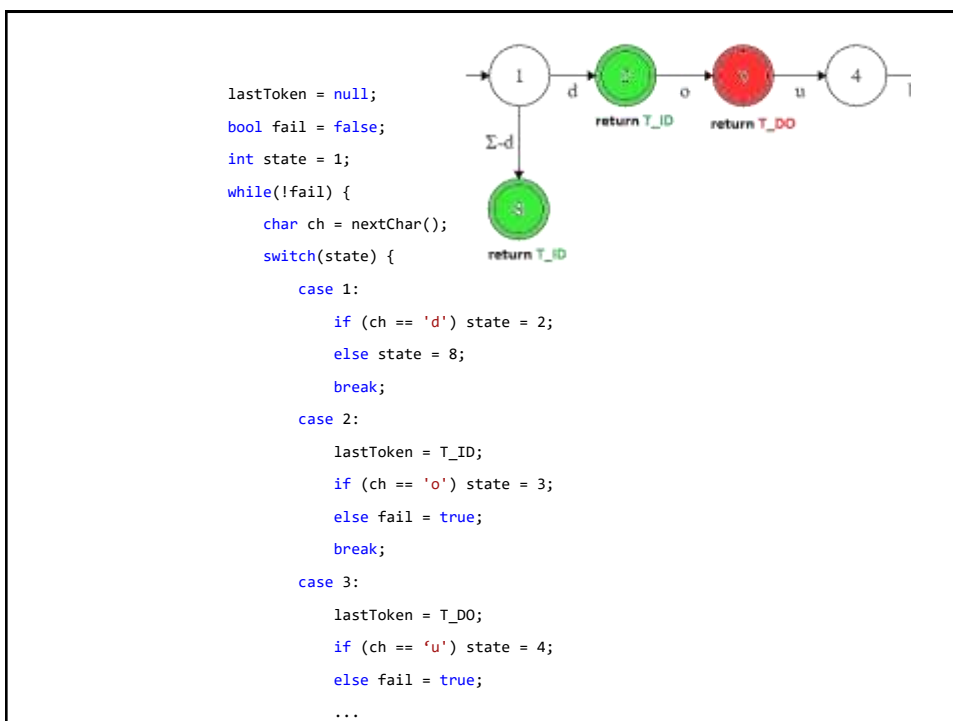
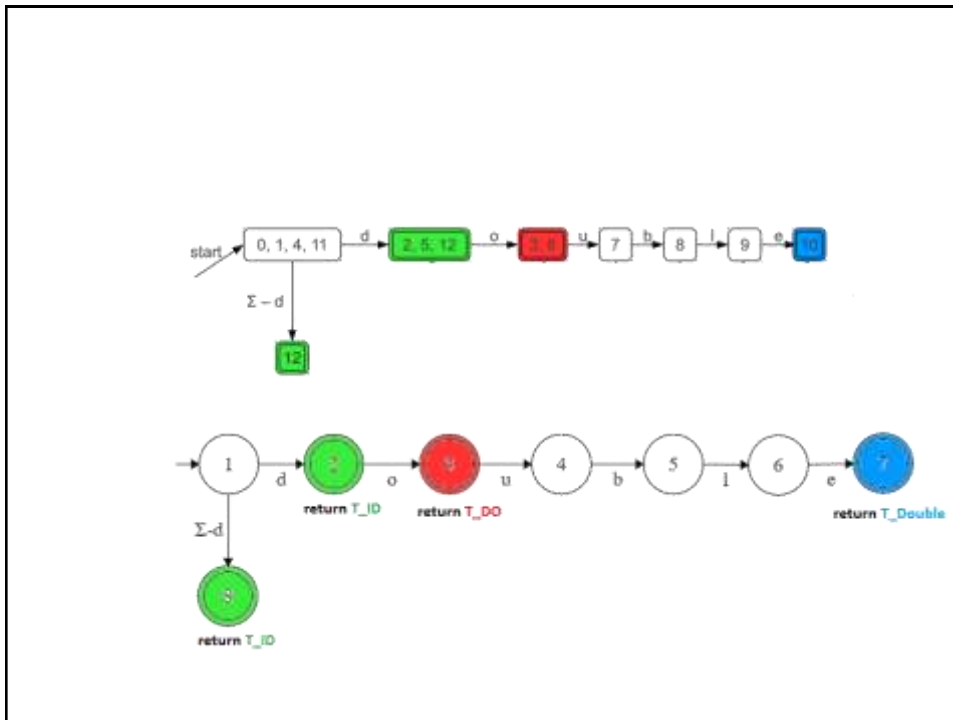
روش‌های پیاده‌سازی پوشگر

اصول طراحی کامپایلر، امیر جلالی بیدگلی

پاییز 95

روش یک: پیاده‌سازی مستقیم

- مشخص کردن توکن‌ها با عبارات منظم
- تبدیل عبارات منظم به ماشین حالت
- تبدیل به ماشین DFA
- ایجاد برنامه اجرای DFA با استفاده از جدول انتقال حالت

روش دوم: ابزارهای تولید خودکار پویشر

روش دوم: ابزارهای تولید خودکار پویشر

➤ ابزارهای برای تولید کد، بخشهای مختلف کامپایلر مانند Lexer

➤ ورودی ابزار: توصیف توکن‌ها (عبارات منظم)

➤ خروجی ابزار: کد تولیدشده برای پویشر

➤ ANTLRWorks

➤ ابزار گرافیکی کار با ANTLR

ANTLR

► ANTLR

► ANOther Tool for Language Recognition

تولید کد به زبانهای C Java C# Perl Python Ada

,...

► مراحل کار:

► ایجاد فایل توصیف توکن‌ها

► تولید فایل کد Lexer با استفاده از ابزار

► استفاده و اجرای کد تولید شده

1- ANTRL: Specifying Tokens

► زبان استفاده شده در توصیف توکن‌ها عبارت منظم و مشابه با سایر زبان‌های برنامه‌نویسی است.

► * بستار ستاره

► + بستار +

► | یا

► [A..Z] تعریف بازه

► . (نقطه) به معنای هر کاراکتر است.

► ؟ یک یا هیچ بار تکرار

1- ANTRL: Specifying Tokens

lexer grammar test;

HEX : '0' ('x' | 'X') ('0'..'9' | 'a'..'f' | 'A'..'F')+ ;

INT : ('0'..'9')+ ;

ID : [a-zA-Z] ([a-zA-Z] | ('0'..'9') | '_' | '.')* ;

WS : [\r\t\n]+

1- ANTRL: Specifying Tokens

خط اول نام گرامر را مشخص می‌کند.

خطوط بعد قوانین توصیف توکن‌ها هستند.

► TOKEN : Regular Expression ;

نام توکن‌ها باید با حروف بزرگ باشد.

گرامر در یک فایل ذخیره شود (پسوندها معمولاً `.g` است، هرچند اهمیتی ندارد)

نام فایل و گرامر باید یکی باشد.

2- ANTLR: Running ANTLR

► برای اجرا باید Java روی سیستم نصب باشد.

```
java -jar antlr-4.5.1-complete.jar -Dlanguage=CSharp
test.g
```

► **Dlanguage**: زبان کد تولیدی را مشخص می کند

► **test.g**: نام فایل توصیف توکن هاست.

► **antlr-4.5.1-complete.jar**: فایل اجرای ANTLR است.

► از آدرس <http://www.antlr.org/download.html> قابل دانلود است.

3- ANTLR: Using Generated Code

► کد تولید شده توسط کامپایلر زبان درخواست شده، قابل اجراست.

► مثال: تولید و اجرای کد به زبان C#

1. ایجاد یک پروژه جدید در Visual Studio

2. کپی نمودن کلیه فایل های تولید شده در مرحله قبل به پروژه

3. ارجاع به کتابخانه Antlr4.Runtime

► از سایت ANTLR قابل دانلود است.

4. نوشتن سایر کدهای لازم

► فایل تولید شده فقط lexer است که قادر به تشخیص دنباله توکن ها با ورودی دنباله از کاراکترهاست.

► تابع NextToken از کلاس تولید شده توکن بعدی را از ورودی تشخیص می دهد

► چگونگی استفاده از آن به هدف شما بستگی دارد و باید توسط شما پیاده سازی شود.

5. اجرا (کامپایل) پروژه

FLEX

FLEX

► FLEX ابزاری قدیمی اما قوی برای تولید کد بخش LEXER است.

► ورودی و خروجی آن مشابه ابزار ANTLR است.

► کد تولید شده تنها به زبان C است.

FLEX: Sample Input

```
%%
[0-9]+                printf("T_NUMBER");
[0123456789]*[.][0123456789]+  printf("T_FLOAT");
int | double | char    printf("T_TYPE");
[a-Z_][a-z_0-1]*       printf("T_ID");
=                       printf("T_ASSIGN");
[; ]+
.                       printf("Error");
%%
```

► زبان توصیف توکن‌ها مشابه با ابزار ANTLR است.

► ساختار کلی:

REG Exp	Action
[0123456789]+	printf("T_NUMBER");

► برخلاف ابزار قبل، این ابزار با دیدن هر توکن نوع آن را بر نمی‌گرداند، بلکه دستوری که در بخش دوم داده شده اجرا می‌شود.

پیاده‌سازی یک زبان نمونه

زبان نمونه

دستورات زبان نمونه:

تعریف متغیر: نوع متغیر و سپس شناسه متغیر

نوع فقط می‌تواند Real یا Int باشد.

مثال

Real x;

Int Y;

محاسبات: انتساب نتیجه یک عبارت در یک متغیر

عملگرها فقط جمع و تفریق هستند.

عملوندها ممکن است متغیر یا ثابت عددی باشند.

مثال

$X = x + 2;$

$X = y - x + 3;$

توصیف توکن‌ها

```
T_REAL : 'real';
T_INT : 'int';
REALCONST : ('0'..'9')* '.' ('0'..'9')+ ;
INTCONST : ('0'..'9')+ ;
ID : [a-zA-Z] ([a-zA-Z] | ('0'..'9') | '_' | '.')* ;
SEPARATOR : ',' ;
ASSIGN : '=';
PLUS : '+';
MIN : '-';
WS : [ \t\r\n]+ ->skip;
```